ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.

Τόμος Δ'. **ΑΡΙΘΜ. 3 (75).**

Συνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου καὶ 1. Ἰουλίου ἑκάστου ἔτους, ἐξάμηνος μόνον καὶ προπληρωτία: Πανταχοῦ φράγκ. χρ. 10 ἢ μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Δ'. *τῇ 1/13. Φεβρουαρίου* **1888.**

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ.

Τῇ 10./22. Ἰανουαρίου 1888 συνεπληρώθη ἑκατονταετηρὶς ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Βύρωνος. Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς παγκοσμίου φιλολογίας περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἐκτάκτου φιλολογικοῦ φαινομένου μετέβαλον οἱ ἄνθρωποι εἰς τόσον μικρὸν σχετικῶς διάστημα χρόνου τόσον διαφόρους ἀλλεπαλλήλως γνώμας. Οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων ἢ τῶν νεωτέρων ποιητῶν ἐθαυμάσθη μετὰ τοσούτου ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλ' οὐδὲ κατεφρονήθη καὶ μετὰ τοσαύτης ἐμπαθείας, ὅσον ὁ Βύρων ὑπερησπίσθη θερμῶς ἀφοῦ ἀνοικτειρμόνως ἀφωρίσθη. Ἀλλὰ καὶ τίς ἄλλος ποιητὴς συνήνωσε τοσαύτας ἀντιθέσεις ἐν τῷ βίῳ καὶ τῇ ποιήσει του, ὅσας ὁ Βύρων;

Βίος καὶ ποίησις παρὰ τῷ Βύρωνι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ χωρισθῶσιν οὐδὲ παρὰ τοῦ ἐπιδεξιωτέρου κριτικοῦ. Ἡ ἐκ τῶν παντοίων περιπετειῶν του πεῖρα παρεῖχεν αὐτῷ ὕλην πρὸς ποιητικὰ ἀριστουργήματα· οἱ ἐμπαθέστατοι ἀγῶνες, οὓς ἐπολέμησεν ὡς ἄνθρωπος, ἀποτελοῦσι τὴν ὑπόθεσιν τῶν μεγαλοτέχνων αὐτοῦ ποιητικῶν εἰκόνων. Καὶ αὐτὸς πολλάκις γράφων ἢ ὁμιλῶν πρὸς σπουδαίους φίλους του ὡμολόγει, ὅτι τὰ βιωτικὰ παθήματά του ἀποτελοῦσι τὴν κυρίαν πηγὴν τῆς ἐμπνεύσεώς του. Πᾶσαν βραχεῖαν ἀνακωχὴν ἀπὸ τῶν διαρκῶν πολέμων του ἐχρησιμοποίει ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πεδίου τῆς μάχης θρηνῶν ἐν στίχοις τὰς ἀπωλείας του. Αὐταῖς λέξεσιν εἶπέ ποτε: „Δὲν δύναμαι νὰ γράψω τίποτε, οὔτε ἔγραφα μέχρι τοῦδε, χωρὶς νὰ προϋποθέσω ὡς βάσιν οἱανδήποτε ἀτομικὴν περὶ τοῦ πράγματος πεῖραν."

Ἐγενν. ἐν Λονδίνῳ τῇ 10. Ἰανουαρίου 1787, † ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 7. Ἀπριλίου 1824.

Ὁ βραχὺς βίος

του εἶνε πλήρης θλιβερωτάτων ἐπεισοδίων. Ἀληθινὴν εὐτυχίαν δὲν ἠξιώθη ποτέ ν' ἀπολαύσῃ. Πολλάκις ὅμως καὶ αὐτὸς συνέτριψε πᾶν ὅ,τι ἐναγωνίως ἀνέμενεν ὡς δυνάμενον νὰ τῷ παράσχῃ ἀνακούφισίν τινα, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου φθονερὰ τύχη ἀνήρπαζεν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ μεμψιμοίρου παιδίου καὶ αὐτὰ τὰ ἀθυρμάτια, ὡς ἀπεκάλει ὁ ἴδιος τὴν ὄντως ὀλίγην χαρὰν τῆς ζωῆς του.

Ὁ Βύρων κατήγετο ἀπὸ παλαιοτάτης ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας. Ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἥτις καὶ ἀποκλειστικῶς διηύθυνε τὴν πρώτην τοῦ παιδὸς ἀγωγήν, ἦν ἀλλοκότου χαρακτῆρος γυνή, ὑπερήφανος, προληπτικὴ καὶ λίαν ἰδιότροπος. Αὐτὸν τὸν Βύρωνα ἔπλασεν ἡ φύσις μὲ ὡραιοτάτην κεφαλὴν καὶ ἐκφραστικώτατα χαρακτηριστικά, ἀλλὰ καὶ χωλόν. Ἡ καρδία του ἦν εὐγενεστάτη, συμπαθὴς καὶ ἐλεήμων, ἀλλ' ὁ χαρακτήρ του εὐερέθιστος, δύστροπος καὶ πείσμων. Ἐκληρονόμησε τὴν σφοδροτάτην ἐμπάθειαν τῶν γονέων του, τὴν ὑπεροψίαν τῆς μητρός του καὶ τὸ εὐεπίφορον πρὸς τὰ ἄκρα τῶν παθῶν παρὰ τοῦ πατρός του. Ἐνωρίτατα ἀπεδείχθη ἡ ἔκτακτός του εὐφυΐα, τυχὼν δὲ τῆς καταλλήλου μορφώσεως ταχέως ὁ Βύρων ἀνέπτυξε τὰ φυσικα προςόντα του δι' εὐρυτάτης μαθήσεως. Ἐγκαίρως ἐδοκίμασε τὸν πολιτικὸν τῆς πατρίδος του βίον, ἀπεσύρθη ὅμως ἀμέσως καὶ ἐπεδόθη ὅλος εἰς τὴν ποίησιν. Τὰ πρῶτά του δοκίμια, αἱ σατυρικαὶ „Ὧραι σχολῆς", κατεκρίθησαν μετὰ πολλῆς πικρίας ὑπὸ τῆς συγχρόνου κριτικῆς.

Τότε ἀπεσύρθη ὁλοτελῶς ἀπὸ τοῦ μεγάλου κόσμου καὶ παραδοθεὶς ἐπί τινα χρόνον εἰς ἐκδεδιηγημένον βίον καὶ σύνθεσιν πικροτάτων σατυρῶν κατὰ τῶν ἐπικριτῶν του ἐπεχείρησε τὴν μεγάλην ἐκείνην περιοδείαν διὰ Πορτογαλλίας, Ἱσπανίας, Τουρκίας, Ἑλλάδος καὶ Μικρᾶς Ἀσίας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης χρονολογοῦνται τὰ ἄριστα τῶν ἔργων του, οἱ φιλολογικοὶ θρίαμβοι καὶ ὁ ὑπὲρ αὐτοῦ γενικὸς ἐν Εὐρώπῃ ἐνθουσιασμός.

Εἰκοσιοκταετὴς κατέλιπε διὰ παντὸς τὴν πατρίδα του μετ' ἀτυχέστατον συνοικέσιον καὶ μετέβη εἰς τὴν Ἄνω Ἰταλίαν. Ἐκεῖθεν, ὅπου ἔσχε πλείστας περιπετείας καὶ ἔγραψε νέα ἀριστουργήματα, ἐξέλεξεν ὡς τελευταῖον σταθμὸν τῆς ἀθανάτου δόξης του καὶ τοῦ βίου του τὴν ἀγωνιζομένην Ἑλλάδα.

Ὅ,τι ἐθυσίασεν ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Βύρων δὲν εἶνε δυνατὸν πρὸς ἄλλο τι κατὰ τὸ ὕψος νὰ παραβληθῇ εἰμὴ πρὸς τὴν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην ὅλου του Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Αὐτοῦ καὶ μόνου ἡ μνήμη ἀρκεῖ, ὅπως συναισθανθῇ πᾶς Ἕλλην ὁπόσαι καὶ ὁποῖαι θυσίαι ἔδει νὰ προηγηθῶσι πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς πατρίδος μας.

† Ι. Κ. Π.

Ο ΕΝ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ ΙΩΒΗΛΑΙΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΡΩΜΗΣ ΛΕΟΝΤΟΣ ΙΓ'.

ὑπὸ **ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΓΩΓΟΥ**, Ἀρχιμανδρίτου.

Τῇ 20. τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1887, ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ λαμπρᾷ αἰθούσῃ τοῦ νέου δημαρχείου τῆς πόλεως Βουδαπέστης, συνῆλθον εἰς γενικὴν συνέλευσιν ἡ τε κεντρικὴ ἐπιτροπὴ τῆς πρωτευούσης τοῦ Οὐγγρικοῦ βασιλείου, καὶ αἱ μερικαὶ ἐπιτροπαὶ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ κράτους, αἱ πρὸ ἑνὸς ἤδη ἔτους συστᾶσαι, ὅπως ἀπὸ τῶν καθολικῶν χριστιανῶν τῆς Οὐγγαρίας, συλλέξωσι χρηματικάς τε καὶ ἄλλας προσφορᾶς, προσενεχθησομένας ἐν Ῥώμῃ τῷ Πάπᾳ Λέοντι ΙΓ'. κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἀπὸ τῆς ἱερωσύνης αὐτοῦ πεντηκονταετηρίδος.

Ἐν τῇ γενικῇ ταύτῃ συνελεύσει, ἐκτος τῶν ἐπιτροπῶν ὁπό τε τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, παρῆσαν καὶ πεντακόσιοι προσκυνηταί, ἄνδρες, γυναῖκες, ἱερωμένοι καὶ λαϊκοί, μέλλοντες αὐθημερὸν ν' ἀπέλθωσιν εἰς Ῥώμην, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ πρωθιεράρχου τῆς Οὐγγαρίας καὶ καρδιναλίου Ἰωάννου Simor, ὅπως συγχαρῶσι τῷ Πάπᾳ, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἰωβηλαίου αὐτοῦ.

Ὁ δήμαρχος καὶ ὑποδήμαρχος τῆς πόλεως Βουδαπέστης Kammermayer καὶ Garkoczy, ὑπεδέχοντο καὶ προσέφερον τὰς προσηκούσας τιμὰς εἰς τοὺς προσερχομένους, ἐν οἷς διεκρίνονται ὑπουργοί, βουλευταί, γερουσιασταί, μεγιστᾶνες, ἀρχιερεῖς, ἀντιπρόσωποι τῆς ἀκαδημίας, τοῦ Πανεπιστημίου, τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, ὡς καὶ πολλαὶ δέσποιναι καὶ δεσποινίδες τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας.

Ἐπὶ τραπέζης, κειμένης πρὸ τῆς προεδρικῆς ἐξέδρας, ἔκειτο βίβλος χρυσόδετος καὶ δι' ἀριστοτεχνικῆς πολυτελείας κατεσκευασμένη, ἐφ' ἧς ἔνθεν μὲν ἀπήστραπτον ἐκ χρυσοῦ καὶ σμάλτου κατειργασμένα τὰ σήματα τῆς εὐγενοῦς καὶ ἀριστοκρατικῆς Ἰταλικῆς οἰκογενείας Pecci, ἐξ ἧς κατάγεται ὁ Πάπας Λέων ΙΓ'., καὶ ἐπ' αὐτὰ ἐπέλαμπεν λαμπρὸς ἀστὴρ ἀδαμάντινος μετὰ τῆς ἐκ μικρῶν ἀδαμάντων ἐπιγραφῆς lumen de coelo, *φῶς ἐξ οὐρανοῦ*, τὸ προφητικὸν δηλονότι λόγιον τοῦ Πάπα Λέοντος ΙΓ'. διότι, ὡς γνωστόν, ἕκαστος νέος Πάπας ἐν τῇ ἀναγορεύσει αὐτοῦ προσλαμβάνει μετὰ τοῦ Παπικοῦ ἀξιώματος καὶ οἱονεὶ προφητικόν τι ἀπόφθεγμα, προσημαῖνον τὴν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ ἀποστολὴν καὶ διακονίαν· ὁ προκάτοχος Πόπας *Πίος Θ'*. ἔφερεν ὡς προγνωστικὸν γνώρισμα τοῦ βίου αὐτοῦ Crux de Cruce· *σταυρὸς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ*· ἐπὶ δὲ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς ὁλοχρύσου ταύτης βίβλου, ἣν κατειργασμένον ἐκ χρυσοῦ ὡσαύτως καὶ σμάλτου καὶ λίθων πολυτελῶν, τὸ βασιλικὸν Οὐγγρικὸν στέμμα, ἐπιστεφόμενον ὑπὸ τῆς Παπικῆς Τιάρας.

Ἐν τῇ πολυτελεστάτῃ ταύτῃ βίβλῳ ἐγράφη λατινιστὶ δια μεγάλων καὶ λαμπρῶν χαρακτήρων, τὸ πρὸς τὸν Πάπαν συγχαρητήριον προσφώνημα, ὅπερ ἔμελλε ν' ἀναγνώσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ ὁ Primas τῆς Οὐγγαρίας καρδινάλιος Ἰωάννης Simor, παρισταμένων ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ καὶ τῶν πεντακοσίων οὐγγρων προσκυνητῶν, Κυρίων τε καὶ Κυριῶν.

Παρὰ δὲ τῇ βίβλῳ ταύτῃ τοῦ προσφωνήματος, ἔκειντο ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης *ὀκτὼ* χρυσόδετοι ὀγκώδεις τόμοι εἰς φύλλον, περιέχοντες *ἓν ἑκατομμύριον καὶ ὀκταχοσίας* χιλιάδας ὑπογραφάς τῶν ὑπογραψάντων Οὐγγρων καθολικῶν τὸ πρὸς τὸν Πάπαν τοῦτο *προσφώνημα*. Ὁ δὲ τῆς γενικῆς ταύτης συνελεύσεως πρόεδρος κόμης Ἀλέξανδρος Károlyi, ἀφ' οὗ ἐχαιρέτισε τὴν συνέλευσιν καὶ εἶπε τὰ δέοντα προοιμιαζόμενος, ἔλεξεν ἀκολούθως καὶ τάδε: „Μετὰ χαρᾶς ἀναγγέλλω εἰς τὴν ἔντιμον συνέλευσιν, ὅτι ἡ Αὐτοῦ ἁγιότης ὁ Πάπας Λέων ΙΓ'., τὴν 30. τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἐν τῷ Βατικανῷ τῆς Ῥώμης, δέχεται εἰς ἀκρόασιν ἐπίσημον τὸν ἡμέτερον Fürst-Primas Ἰωάννην Simor μετὰ τῶν ἄλλων προσκυνητῶν τῆς ἡμετέρας πατρίδος, οἵτινες τότε θὰ προσφέρωσιν αὐτῷ εὐλαβῶς τὸ *δηνάριον*, 456 *χιλιάδας* φράγκων,

καὶ πολλὰ ἐκλεκτὰ καὶ λαμπρὰ ἱερὰ ἄμφια καὶ ἐκκλησιαστικὰ καὶ λειτουργικὰ σκεύη· ἐπὶ τούτοις γνωστοποιῶ ὑμῖν, Κύριοι, ὅτι αἱ καθ' ὅλον τὸ κράτος ἐπιτροπαὶ τῶν εὐγενεστάτων Κυριῶν συνέλεξαν 65 *χιλιάδας* φράγκων χρυσῶν, ἅτινα καὶ διὰ τριμελοῦς αὐτῶν ἐπιτροπῆς, ἀπελθούσης εἰς Βιέννην πρό τινων ἡμερῶν, ἐνεχείρισαν ἐν ἀργυρᾷ πυξίδι πρὸς τὸν ἐκεῖσε παπικὸν Nuncium lab. Galimberti, ὅπως ἀποστείλῃ ταῦτα εἰς Ῥώμην, πρὸς τὴν Αὐτοῦ ἁγιότητα τὸν Πάπαν Λέοντα ΙΓ'. ἐν δὲ τῷ πρὸς αὐτὸν προσφωνήματι ὑπεγράφησαν 86 *χιλιάδες* Κυρίαι πάσης κοινωνικῆς τάξεως.

Ἤδη παρακαλῶ ὑμᾶς, ἀξιότιμοι Κυρίαι καὶ Κύριοι, ὅπως ἀκούσητε μετὰ προσοχῆς τὸ πρὸς τὸν ἑορτάζοντα τὸν Ἰωβιλαῖον αὐτοῦ Πάπαν συγχαρητήριον ἡμῶν προσφώνημα, ὅπερ συνέταξε μὲν λατινιστὶ ὁ σοφὸς καὶ γεραρὸς τοῦ ἡμετέρου βασιλείου Primas Ἰωάννης Simor, ἀναγινώσκει δὲ αὐτὸ νῦν οὐγγριστὶ ἐκ τῆς ἀπὸ τοῦ λατινικοῦ πιστῆς μεταφράσεως, ὁ σεβ. ἀρχιεπίσκοπος Steiner, ὅπως τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ἔγγραφον προσλάβῃ καὶ τὴν Ὑμετέραν ἔγκρισιν καὶ ἐπιδοκιμασίαν."

Μετὰ ζωηρὰς ζητωκραυγὰς τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Steiner ἄρχεται ἀναγινώσκων Οὐγγριστὶ καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ τὸ προσφώνημα τόδε·

Ἅγιε Πάτερ!

„Ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἐν ᾗ Σύ, ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι ἀπὸ τῆς ἱερωσύνης Σου, θὰ προσέλθῃς πρὸς τὸ ἅγιον τοῦ Κυρίου θυσιαστήριον, καὶ ὡς μέγας ἀρχιερεὺς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, θὰ προσφέρῃς τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ τὴν Ἱλαστήριον θυσίαν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας, ἡ ἁγία καὶ μεγάλη αὕτη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς Σου, εἶναι, ταὐτοχρόνως, χαρμόσυνος ἑορτὴ καὶ φαιδρὰ πανήγυρις πάντων ἡμῶν, τῶν πιστευόντων εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, εἶναι ἡ λαμπρὰ καὶ ἔνδοξος ἡμέρα τῆς ἡμετέρας εὐγνωμοσύνης, τῆς χαρᾶς, τῆς υἱϊκῆς ἀγάπης, τῶν χριστιανικῶν ἡμῶν ἐλπίδων, ἀλλὰ δὴ καὶ τῆς χριστιανικῆς παραμυθίας, ἥτις ἐνισχύει ἡμᾶς ἐν τῷ δεινῷ ἀγῶνι τῆς παρούσης ζωῆς.

Ὁ φιλάνθρωπος Θεός, ἐν τῷ πρὸς ἡμᾶς ἀπείρῳ αὐτοῦ ἐλέει, ηὐδόκησε πρὸς παρηγορίαν ἡμῶν ὅπως, ἐν τῇ ἐπισήμῳ ταύτῃ ἑορτῇ τοῦ Ἰωβιλαίου Σου, ἐκπληροῦντες τοὺς εὐαγγελικοὺς λόγους τῆς διαθήκης τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὐ μόνον μετὰ Σοῦ καὶ διὰ Σοῦ μετὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ *ἐν ὦμεν*, ἀλλὰ — γεγονὸς καὶ φαινόμενον θαυμαστὸν καὶ μεγαλοπρεπέστατον εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας — καὶ ἀπὸ σύμπαντος τοῦ κόσμου καὶ τῶν περάτων τῆς οἰκουμένης, σὺν πάσῃ τῇ ποικιλίᾳ καὶ τῇ διαφορᾷ τῶν γλωσσῶν, τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν, σύνήλθομεν εὐλαβῶς τε καὶ χαρμοσύνως ἐνώπιον τοῦ θρόνου Σου, ἡνωμένοι ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ ἀγάπῃ, ὡς μία χριστιανικὴ οἰκογένεια, ἀποδεικνύοντες οὕτω καὶ εἰς τοὺς ἔξω, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν, ὅτι τὰ θεμέλια τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας καὶ σήμερον ὑπάρχουσιν ἀῤῥαγῆ καὶ ἀσάλευτα, τὸ κῦρος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς πίστεως ἀπρόσβλητον, ἡ φλὸξ τῆς ἀγάπης τοῦ εὐσεβοῦς καὶ φιλοχρίστου λαοῦ ἄσβεστος, ἡ ὑπακοὴ αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπαράτρεπτος· διὸ καὶ πρὸς αὐτὸν καταφεύγει εἰς δεινὰς περιστάσεις ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ, πιστεύων ὅτι εἶναι ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, ἵν' ἀκούῃ τὴν φωνὴν τῆς ἐκκλησίας, παραινούσης ἢ προτρεπούσης.

Χαῖρε τοίνυν ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ τῆς χάριτος καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, χαῖρε, πάτερ ἅγιε, ὁ ἡμέτερος ἀρχιποίμην καὶ πρῶτος ἐπίσκοπος τῶν ἡμετέρων ψυχῶν. Σήμερον δὲ ἡμεῖς τὰ τέκνα Σου, τὰ ἐγκάρδια ἡμῶν συγχαρητήρια ἐπὶ τῷ Ἰωβηλαίῳ Σου ἐκφράζοντες, ὁμολογοῦμεν, ταὐτοχρόνως, τὴν ἁγίαν καθολικὴν ἡμῶν πίστιν, καὶ ἐξαιτούμεθα ἐν τῇ αἰωνίῳ αὐτῆς ἀληθείᾳ, καὶ ἐν τῇ θείᾳ καὶ πανσθενουργῷ αὐτῆς χάριτι, τὴν θεραπείαν τῶν πολλῶν καὶ ὀδυνηρῶν πληγῶν τῆς κοινωνίας καὶ τῆς οἰκογενείας.

Πάντες οἱ μακρύνοντες ἀπὸ τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας ἐξασθενοῦσι καὶ μαραίνονται· οἱ δ' ἐκζητοῦντες τὴν εὐλογίαν αὐτῆς, ἐνισχύονται καὶ κραταιοῦνται εἰς τὰς δεινοτέρας βιοτικὰς ἀνάγκας καὶ περιστάσεις· διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ἡ ὑμετέρα ἁγιότης ὑπάρχει ὁ πρῶτος λειτουργὸς καὶ ἄγρυπνος φύλαξ, ἡ ἐπίγειος τοῦ Θεοῦ βασιλεία, τουτέστιν ἡ τοῦ χριστοῦ ἐκκλησία, εἶναι τὸ πρώτιστον στήριγμα καὶ κραταίωμα τῶν τε θείων καὶ ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ὡς καὶ ἡ σωτηρία καὶ τὸ προπύργιον τῆς κοινωνικῆς εὐκοσμίας καὶ τάξεως, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται καὶ δι' ἧς προάγεται καὶ τελεσφορεῖ ἡ ἡμετέρα εὐημερία, ἐλευθερία καὶ ἀσφάλεια· καθότι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, εἰς ὃν ὁ οὐράνιος πατὴρ ὑπέταξε τὰ πάντα, διαμένει *χθὲς καὶ σήμερον καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας* ὁ αἰώνιος τῶν πνευμάτων καὶ τῶν καρδιῶν βασιλεύς.

Χαῖρε, πάτερ ἅγιε, Σὺ εἶ ὁ ἀπροσωπόληπτος κριτής, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς ἀγάπης, τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης, μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ἡ ἀγάπη, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ δικαιοσύνη κινδυνεύει ἵνα χωρισθῇ καὶ φύγῃ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, διότι καὶ ἀπὸ Σοῦ ταύτην ἀπομακρύνουσι καὶ φυγαδεύουσι.

Χαῖρε Σύ, ὁ Ἀβραὰμ τῶν πιστῶν μεθ' οὗ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου τῆς ἁμαρτίας, ἀνυψούμεθα εἰς τὴν ἐπουράνιον Ἱερουσαλήμ, εἰς τὴν αἰώνιον πατρίδα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡμεῖς *οἱ οὐκ ἔχοντες ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦντες*, κατὰ τὸ ἀποστολικὸν λόγιον, μετὰ τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς πολλοὺς καὶ διηνεκεῖς ἀγῶνας, διὰ τῆς χάριτος καὶ τῆς βοηθείας τοῦ Θεοῦ, πιστεύομεν καὶ ἐλπίζομεν, ὅπως, παρὰ σοῦ ὁδηγούμενοι, γίνωμεν ἄξιοι πολῖται τῆς οὐρανίου ταύτης πόλεως.

Πάτερ ἅγιε! ὅ,τι ὁ τῆς ἐνδόξου καὶ μακαρίας μνήμης προκάτοχός Σου προεῖπε, ὅ,τι ὀξυδερκεῖς καὶ βαθυγνώμονες νόες προεῖδον, τοῦτο σήμερον αὐτὰ τὰ γεγονότα καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα μαρτυροῦσι καὶ ἐπαληθεύουσιν· ἠθέλησαν ὅπως Σὲ καταπιέσωσι καὶ Σὲ καταδιώξωσιν! ἀλλ' ὁ πάπας οὐδέποτε δύναται ἵνα μόνος αὐτὸς πάσχῃ (μάλιστα, μάλιστα) ἐὰν αὐτὸς πάσχῃ, καὶ ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ μένῃ ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ (φωναὶ ἐπιδοκιμασίας)· ὅθεν πολλοὶ ἀποπλανηθέντες, στενάζουσιν ἤδη καὶ ἄχθονται καὶ ἀσθμαίνουσιν ὑπὸ τὸ καταπιέζον αὐτοὺς βάρος τῆς ἀδικίας καὶ τῆς παρανομίας. Ἡμεῖς καλῶς γινώσκομεν, ὅτι οἱ τοιοῦτοι ἐβουλήθησαν, ὅπως Σὺ μόνος ἐξαλειφθῇς ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ οὔτε τὸ ὄνομά Σου ὀνομάζηται μεταξὺ τῶν ζώντων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, βεβαίως, ὅπως παταχθέντος τοῦ ποιμένος, διασκορπισθῇ καὶ διαλυθῇ τὸ λογικὸν ποίμνιον τῶν πιστῶν, ἢ τοῦ ποιμένος ἐν τῇ φυλακῇ κρατουμένου, διασπασθῇ ὁ δεσμὸς τῆς ἑνότητος, μεταξὺ τοῦ πλήθους τῶν πιστῶν. Καὶ ὅμως τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ἀκατάλυτον καὶ ἀπροσμάχητον· ὁ πιστεύων κόσμος, ὅστις τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν οὐχὶ μόνον ἐν τῷ ταμείῳ τῆς καρδίας, ἀλλά, καθὼς ὀφείλει καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων φέρει καὶ ὁμολογεῖ, ἡνωμένος ἐν τῇ χριστιανικῇ καὶ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ, προσέρχεται πρὸς τοὺς πόδας τοῦ θρόνου Σου, καὶ ἀπὸ ψυχῆς καὶ καρδίας προσφωνεῖ Σοι *νικητήρια* καὶ *συγχαρητήρια*· οἱ δ' ἀποστρέφαντες τὸ πρόσ-

ωπον αὐτῶν ἀπὸ τοῦ περισυληθέντος καὶ πεφυλακισμένου Πάπα, ζητοῦσιν ἤδη τὴν ὁδὸν τῆς πρὸς τὸν Πάπαν ἐπιστροφῆς· ἀλλὰ καὶ οἱ συνομώσαντες τὴν ἀπώλειάν Σου ἐχθροί, ἐξαιτοῦνται ἤδη τὴν βοήθειάν Σου, καὶ θεωροῦσιν ὡς μέγαν θρίαμβον καὶ ἔξοχον τιμήν, τὴν πρὸς αὐτοὺς πατρικὴν Σου εὐμένειαν (εὖγε, ἄριστα).

Ὁ Θεὸς ὁ ἔχων ἐν τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ καὶ τας ἐπανισταμένας ψυχὰς καὶ καρδίας, πρὸς οἰκοδομὴν καὶ παρηγορίαν ἡμῶν, ταῦτα πάντα διεπράξατο· ἀλλὰ καὶ ὅπως ἴδωσιν οἱ ἐν πλάνῃ διατελοῦντες, ὅτι ὁ κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἁγίας αὐτοῦ ἐκκλησίας πόλεμος, δύναται μὲν νὰ βλάψῃ τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλά, ταὐτοχρόνως, καὶ οἱ πολέμιοι αὐτῆς, ἐὰν μὴ ἐγκαίρως συνέλθωσιν εἰς ἑαυτούς, ἀπόλλυνται καὶ ἐκμηδενίζονται. Ἡ κοινωνικὴ κατάστασις, ἥτις, ἀδιαλείπτως, προλαμβάνει ἀπειληπικώτερον χαρακτῆρα, ἐμβάλλει εἰς στενοχωρίαν καὶ μέριμναν ἕκαστον φρόνιμον ἄνθρωπον· ἀλλ' ἡμεῖς λέγομεν μετὰ βεβαιοτέρας πεποιθήσεως, ὅτι ἐνόσῳ δὲν ἐπανορθωθῇ ἡ κατὰ τῆς ἁγίας ἀποστολικῆς ἕδρας γενομένη ἀδικία, πᾶσα ἀπόπειρα καὶ πᾶσα προσπάθεια, πρὸς τὴν διαρκῆ εἰρήνην τοῦ κόσμου, καθίσταται ματαία, ἄκαρπος καὶ ἀνώφελής. Ἡ ζάλη καὶ ἡ ταραχὴ προέρχεται ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἡ δὲ εἰρήνη, ἡ τάξις καὶ ἡ ἡσυχία, ἀπὸ μόνου τοῦ Θεοῦ.

Πάτερ ἅγιε! ἐν ᾧ καιρῷ σύμπας ὁ Χριστιανικὸς κόσμος χαίρει καὶ ἀγάλλεται ἐπὶ τῷ Ἰωβηλαίῳ τῆς πεντηκονταετοῦς ἱερατείας Σου, καθικετεύει, ταὐτοχρόνως, τὸν παντοδύναμον Θεόν, ὅπως Σὲ ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τῶν σημερινῶν θλίψεων καὶ Σὲ ἀξιώσῃ, ὅπως ἴδῃς ἡμέρας ἀγαθοτέρας καὶ φαιδροτέρας.

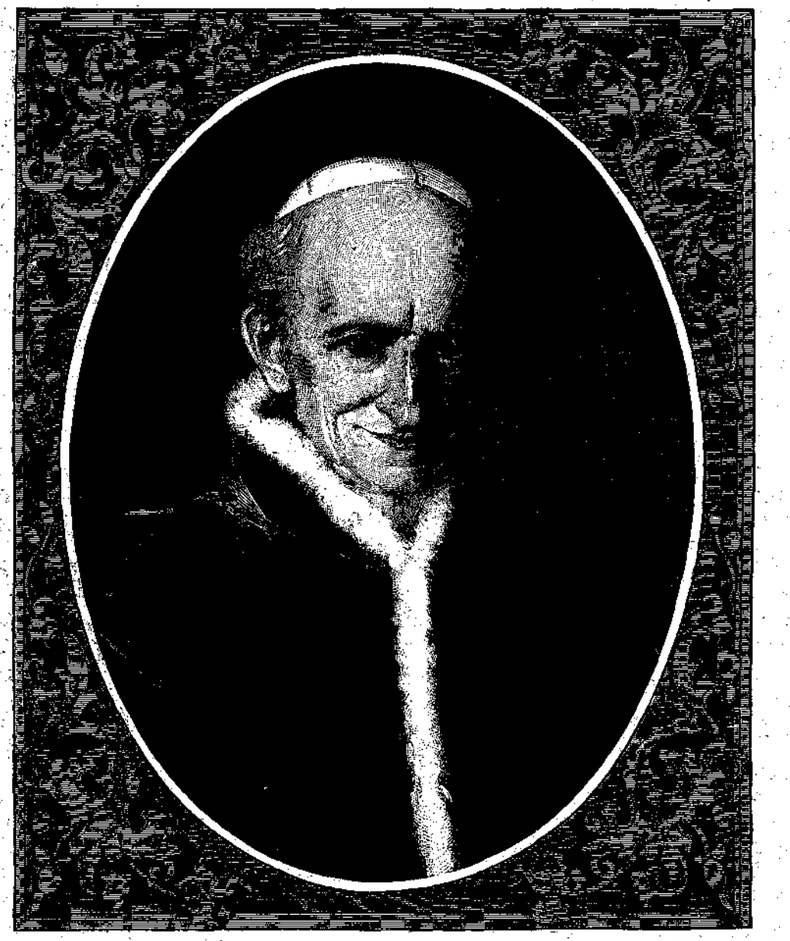

Ο ΠΑΠΑΣ ΛΕΩΝ ΙΓ'.

Καὶ ὁ πιστος τῆς Οὐγγαρίας λαός, ὅστις μετά πολλὰς περιπετείας καὶ ἐθνικὰς συμφοράς, διέμεινεν ἀφωσιωμένος πάντοτε εἰς τὴν ὀγίαν καὶ καθολικὴν πίστιν τοῦ πρώτου καὶ ἁγίου αὐτοῦ βασιλέως, ὃν ὁ σύγχρονος Πάπας ὁ τῶν ἀποστόλων διάδοχος, ἰσαπόστολον ἀνεκήρυξεν, ὁ εὐσεβὴς καὶ πιστὸς λαὸς τῆς Οὐγγαρίας, ἅγιε Πάτερ! σπεύδει πρῶτος μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ λαῶν τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, ὅπως ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς ἑορτῆς Σου, ἐκφράσῃ τὸν σεβασμόν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν αὐτοῦ, πρὸς τὸν ἀρχηγόν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας καθότι καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ λαῶν, αὐτὸς μᾶλλον ἔλαβε παρὰ τῆς ἁγίας ἕδρας ἀναριθμήτους εὐεργεσίας καὶ χάριτας· ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης, διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἀνεδέξατο καὶ κατέπαξε τὸ Οὐγγρικὸν ἔθνος ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων λαῶν, καὶ οὕτως ἐξησφάλισεν αὐτῷ πατρίδα καὶ ὕπαρξιν, μεταξὺ τῶν ἄλλων τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης λαῶν· παρὰ δὲ τῷ πλευρῷ τῶν ῥωμαίων αὐτοκρατόρων, οἵτινες μόνον τὰ δικαιώματα καὶ τὰ προνόμια αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ σχετικὰ καθήκοντα ἐξήσκουν, συνήθως, ἐπὶ τοὺς ὑπηκόους καὶ πιστοὺς λαούς, τὸ ἡμέτερον Οὐγγρικὸν ἔθνος, διὰ μόνης τῆς προστασίας τῆς ἁγίας Ῥωμαϊκῆς ἕδρας, διέμεινεν ἐν τῷ δικαιώματι αὐτοῦ ἀνεξάρτητον καὶ αὐτόνομον.

Ὁ Πάπας, πρὸ πολλῶν ἤδη ἑκατονταετηρίδων, ἀπέστειλε τῷ φιλοχρίστῳ καὶ πρώτῳ χριστιανῷ βασιλεῖ τῆς Οὐγγαρίας, Στεφάνῳ τῷ Α'. *στέμμα βασιλικόν*, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἐκκλησίας καὶ προς τιμὴν τοῦ ουγγρικοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦ ἱεροῦ τούτου στέμματος, καὶ τὸν τίμιον σταυ-

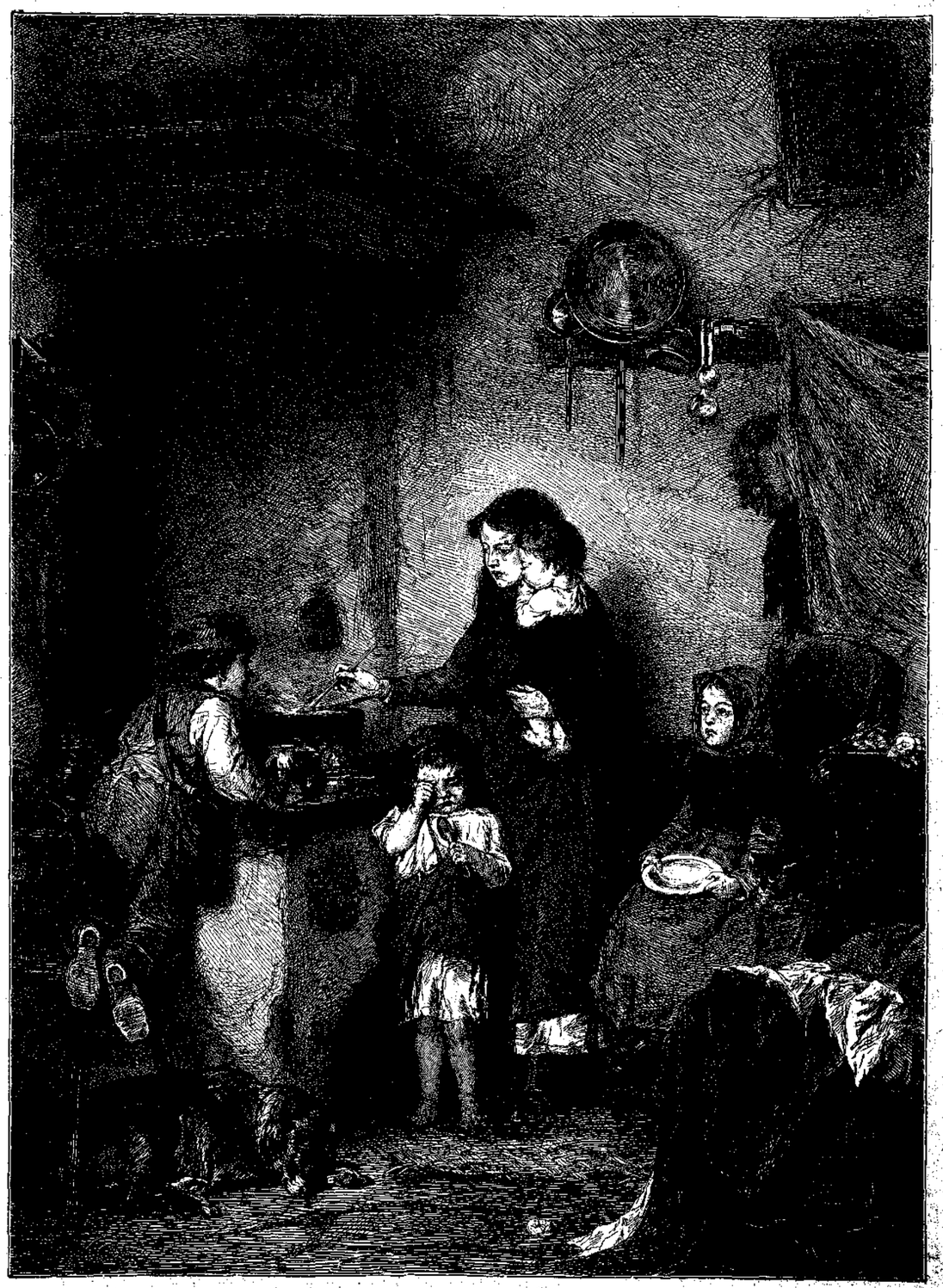

ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ.

Κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ Ἕλληνος καλλιτέχνου Ν Γύζη.

ρον καὶ τὸ θεῖον χρίσμα τοῦ ἀποστολικοῦ ἀξιώματος. 'Ο Πάπας ἐκάλεσέν *ἁγίους* τοὺς ἐν ταῖς χριστιανικαῖς ἀρεταῖς καὶ ἡρωϊκοῖς κατορθώμασι διαπρέψαντας ἀπογόνους τοῦ *Ἀρπάδου*, τοῦ ἐπήλυδος ἀρχηγοῦ τοῦ ἐν Εὐρώπῃ ἐκ τῆς Ἀσίας μεταναστεύσαντος Οὐγγρικοῦ λαοῦ, ὅστις ἔσται πάντοτε ἔντιμος καὶ ἰσχυρός, ἐνόσῳ τιμᾷ καὶ ἐπικαλεῖται τοὺς ἁγίους αὐτοῦ προγόνους εἰς βοήθειαν καὶ ἀρωγήν.

'Ο Πάπας τῆς 'Ρώμης, κατέσβεσε πολλάκις τὸ ὁλέθριον πῦρ των ἐσωτερικῶν ἐρίδων καὶ διενέξεων, ὑφ' ὧν κατετρύχετο κατ' ἀρχάς, ὁ πρὸς τὸν χριστιανικὸν βίον καὶ τὴν χριστιανικὴν παίδευσιν καὶ ἀνατροφὴν δυσκόλως συμμορφούμενος οὐγγρικὸς λαός, καὶ διὰ τῶν πατρικῶν αὐτοῦ παραινέσεων, ἀπέκρουσεν ἀπὸ τῆς οὐγγρικῆς πατρίδος πολλοὺς καὶ φοβεροὺς κινδύνους, παρεμύθησε τοὺς μικροψύχους καὶ ὀλιγοπίστους, ἐνέπνευσεν ἔργα καὶ πράξεις ἡρωϊκάς, ἐζωογόνησε τὰς τεθλιμμένας καρδίας τῶν προγόνων, διὰ τῆς Χριστιανικῆς ἐλπίδος καὶ πίστεως, κατέδειξε τὴν ἀσφαλῆ ὁδὸν καὶ καὶ τοὺς ὅρους τῆς ποθουμένης ἐλευθερίας, καὶ ἐπὶ τέλους προσεκάλεσε τοὺς Χριστιανοὺς 'Ηγεμόνας τῆς Εὐρώπης πρὸς βοήθειαν ἡμῶν, ἀπέστειλε τὰ στρατεύματα αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν πατρίδα πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς ξένης κυριαρχίας, ἐδαπάνησε χρυσίον καὶ ἀργύριον εἰς τὰς στρατιωτικὰς προπαρασκευάς, καὶ τέλος πάντων, μετὰ δύω αἰώνων περίπου ἀλλόφυλον δουλείαν, ἀφ' οὗ ἐθραύσθη ὁ ἐφ' ἡμᾶς ξενικὸς ζυγός . . . . . .

. . . . . .

'Ο ἅγιος Πατὴρ κατώρθωσε καὶ τότε, ὥστε τὸ οὕτως ἐλευθερωθὲν ἡμέτερον ἔθνος νὰ διατηρήσῃ τὰ ἀρχαῖα αὐτοῦ δικαιώματα τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς πολιτικῆς αὐτονομίας, εἰς δὲ τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους, Σὺ εἶ, ἅγιε πάτερ, ὅστις ἐν τῇ πάντα τὸν κόσμον ἐμπεριλαμβανούσῃ μερίμνῃ Σου, ὑπέμνησας εἰς τοὺς ἡγεμόνας καὶ τοὺς λαοὺς τὰς ἀναποφεύκτους καὶ θεμελιώδεις ἀληθείας καὶ ἀρχὰς τῆς κοινωνικῆς προόδου καὶ ἀληθοῦς εὐημερίας, καὶ τελευταῖον ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς Σου πρὸς τοὺς ἐπισκόπους τῆς Οὐγγαρίας, κατέδειξας πῶς προκόπτει καὶ ἀκμάζει ὁ χριστιανικὸς ἡμῶν βίος, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ χρηστότητι.

'Η 'Ιστορία, ἡ ἀψευδὴς αὕτη μάρτυς τῶν παρελθόντων χρόνων, ὁ ἀπροσωπόληπτος οὗτος κριτὴς τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων, βεβαιοῖ ἡμᾶς, ἅγιε Πάτερ, ὡς ἀναγινώσκομεν εἰς τὰς ἱστορικὰς βίβλους τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ὅτι ἡμεῖς οἱ Οὔγγροι, παρὰ τῆς ἁγίας 'Ρωμαϊκῆς ἕδρας ἠξιώθημεν ἀπείρων εὐεργεσιῶν, ἀπὸ χιλίων ἤδη περίπου ἐτῶν.

Σὺ δὲ νῦν, πάτερ ἅγιε, δὲν ζητεῖς τὴν ἐξωτερικὴν λάμψιν τῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ μόνον θέλεις τὴν ἀδίκως ἀφαιρεθεῖσαν ἐλευθερίαν Σου, τὴν ἀξίαν, τὴν ἀσφάλειαν, τὴν ἀνεξαρτησίαν σου, καὶ τὸ ἐν τῇ κοινωνικῇ τάξει τοσοῦτον ἀναγκαῖον παπικὸν κῦρος· δὲν εἶναι ὁ πόθος σου, ὅπως ἐξουσιάζῃς ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς καὶ τὰ ἔθνη, ἀλλ' ὅπως πρὸς σωτηρίαν αὐτῶν, ὁ 'Ιησοῦς Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ αἰώνιος αὐτοῦ ἀλήθεια, διέπῃ καὶ ὁδηγῇ αὐτούς, πρὸς πᾶν ἀγαθὸν καὶ σωτήριον· οὐδένα θέλεις νὰ καταπιέσῃς, ἀλλ' ἕκαστον νὰ ὑψώσῃς καὶ νὰ εὐφράνῃς, οὐδένα νὰ βλάψῃς, ἀλλ' ἕκαστον νὰ ὠφελήσῃς· αὐτὸς εἶναι ὁ πόθος σου καὶ ἡ εὐχή σου· εἰρηνικαὶ καὶ ἐμπιστευτικαὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἀμοιβαία ἀγάπη καὶ ἀλληλοβοήθεια, μεταξὺ τῶν διαφόρων τάξεων τοῦ λαοῦ — τοῦτο εἶναι ἡ πρωτίστη ἀρχή σου, ὁ κανὼν καὶ ἡ συμβουλή σου· Σὺ εἶ καὶ διαμένεις διὰ παντός, ὁ πρῶτος ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ, ὁ πατὴρ τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν λαῶν (εὖγε, ἄριστα).

Ὅταν τα ἔθνη καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, καὶ εἰς κοσμικὰς ἔτι ὑποθέσεις ἀποτείνονται πρὸς Σέ, ὡς πρὸς μεσίτην καὶ διαιτητήν, τότε ἡ εἰλικρίνεια καὶ ἡ ἀμεροληψία, εἶναι ὁ λαμπρὸς τῶν λόγων σου χαρακτήρ· ἐν τῇ δικαίᾳ σου κρίσει, προσπαθεῖς ὅπως συμβιβάσῃς καὶ συνδιαλλάξῃς τα ἀντίθετα μέρη, καὶ τὸν μὲν ἀσθενῆ ὑπερασπίζεις ἐν τῷ δικαίῳ αὐτοῦ, τὸν δὲ ἰσχυρὸν διδάσκεις τὰ καθήκοντα αὐτοῦ. λαλεῖς εἰς τὰς καρδίας ἀμφοτέρων, καταπραΰνεις τοὺς ἐν ὀργῇ καὶ ἐν ἐξάψει ὄντας, καὶ ὡς ἄρχων τῆς εἰρήνης, γινώσκεις ὅπως προσφέρεις εἰς τοὺς διαμαχομένους τὸν ἀπὸ τῆς ἐλαίας ὡραῖον κλάδον τῆς εἰρήνης. Καὶ ἐὰν οἱ παρὰ Σοῦ εὐεργετηθέντες σοὶ προσφέρουσι νῦν τὸ πικρὸν τῆς ἀχαριστίας ποτήριον, τὸ οὐγγρικὸν ὅμως ἔθνος, οὐδέποτε ἐφάνη ἀχάριστον πρὸς τὴν ἁγίαν 'Ρωμαϊκὴν ἕδραν (μάλιστα, μάλιστα).

Μετὰ τῶν ἱερῶν τούτων αἰσθημάτων τῆς εὐγνωμοσύνης ἡμῶν τε καὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων, ἐν τῇ λαμπρᾷ ταύτῃ ἑορτῇ τοῦ ἐνδόξου βίου Σου, παριστάμεθα εὐλαβῶς, τὴν ὥραν ταύτην, ἐνώπιόν σου ἡμεῖς τὰ πνευματικά σου τέκνα, ὅπως ἐκφράσωμεν τὰ ἡμέτερα συγχαρητήρια, ἀλλὰ καὶ βεβαιώσωμεν τὴν πρὸς Σὲ ἀγάπην, ὑπακοὴν καὶ ἀφοσίωσιν.

Πάτερ ἅγιε! Σὺ ὁ πένης τῶν πενήτων, καὶ διὰ τῆς δωρεᾶς καὶ προσφορᾶς τῶν πιστῶν τῆς ἐκκλησίας τέκνων, ἀδιαλείπτως μεριμνῶν ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ πτωχῶν καὶ ἀπόρων ἀδελφῶν, πρόσδεξαι εὐμενῶς, δεόμεθά Σου, τὸ συλλεγὲν τοῦτο δηνάριον *) τῆς οἰκείας ἡμῶν ἀγάπης, ὡς καὶ τὰ ἱερατικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ ταῦτα ἄμφια καὶ σκεύη, ὧν χρῄζουσι χιλιάδες ἀπόρων ἐκκλησιῶν.

'Επὶ τέλους, καθικετεύομέν Σε, εὐλόγησον, ἅγιε Πάτερ, τὸν ἀποστολικὸν ἡμῶν βασιλέα Φραγκίσκον 'Ιωσὴφ τὸν Α'. (ζήτω ὁ βασιλεὺς) εὐλόγησον τὴν αὐτοκρατορικὴν καὶ βασιλικὴν οἰκογένειαν, τὴν βασιλεύουσαν ἐφ' ἡμᾶς· εὐλόγησον τὸ οὐγγρικὸν ἔθνος· εὐλόγησον καὶ ἡμᾶς τοὺς παρισταμένους νῦν ἐνώπιον τοῦ ἁγίου προσώπου σου· γένοιτο δὲ ὅπως ἡ εὐλογία σου παράσχῃ ἡμῖν τὴν θείαν ἀντίληψιν, τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν εἰρήνην, τὴν πρὸς τὰ ἀγαθὰ πρόοδον, καὶ τὴν ἐνίσχυσιν πρὸς τὸν θεοφιλῆ καὶ φιλάνθρωπον βίον.'

'Εν Βουδαπέστῃ, τῇ 20. Νοεμβρίου 1887.

Τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος Τέκνα ἐν Χριστῷ
καὶ δοῦλοι ταπεινοί.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως ἀποδοχὴν καὶ ἔγκρισιν τοῦ προσφωνήματος τούτου, ὁ τῆς συνελεύσεως ἀντιπρόεδρος κόμης Φερδινάνδος Zichy εἶπεν, ὅτι τὸ σοφὸν καὶ ἄριστον τοῦτο προσφώνημα συμφωνεῖ κατὰ πάντα πρὸς τοὺς πόθους καὶ τὰς εὐχὰς τῶν καθολικῶν τῆς οὐγγαρίας Χριστιανῶν, ἐπειδὴ εἰς μὲν τὸν Πάπαν εὔχεται πλήρη ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν προτέραν αὐτοῦ ἐλευθερίαν, δι' ἧς καὶ μόνης δύναται νὰ ἐξασκήσῃ ἐπὶ τον

*) Σ. Μ. Τὸ δηνάριον τοῦτο τῆς ἀγάπης συμποσοῦται εἰς 456 χιλιάδας φρ. τὰ ἱερὰ ἄμφια εἰς 40 ἱερατικὰς καὶ 30 ἀρχιερατικὰς βαρυτίμους στολὰς καὶ εἰς δισχίλια λαμπρὰ χειροτεχνήματα παντοῖς εἴδους καὶ χρήσεως; ἅτινα εἰργάσθησαν αἱ εὐλαβεῖς δέσποιναι καὶ δεσποινίδες τῆς οὐγγρικῆς ἀριστοκρατείας. Τὰ δὲ ἐκκλησιαστικὰ σκεύη εἰσὶν ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ ἱερὰ ποτήρια, δισκάρια κτλ. ἐν οἷς καὶ τρεῖς Τιάραι Παπικαί, ὧν τὴν πρώτην ἐκ χρυσοῦ; σμάλτου καὶ λίθων πολυτίμων ἐξειργασμένην, πέμπει δῶρον πρὸς τὸν ἑορτάζοντα Πάπαν ἡ βασίλισσα τῆς Οὐγγαρίας 'Ελισάβετ, γυνὴ λίαν περὶ τὰ θεῖα εὐλαβής. Πάντα δὲ ταῦτα πρὶν ἢ ἀποσταλῶσιν εἰς τὸ Βατικανὸν τῆς 'Ρώμης, ἐξετέθησαν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ ἐνταῦθα φιλολογικοῦ Γυμνασίου τῶν *Παριστῶν* (σοφῶν καθηγητῶν καὶ εὐπαιδεύτων διδασκάλων τοῦ μοναχικοῦ τάγματος Scolarum Piarum), ἅτινα καὶ ἐπεσκέφθησαν πολλαὶ χιλιάδες φιλοκάλων καὶ περιέργων, ἐπὶ πληρωμῇ εἰσιτηρίῳ 40 λεπτῶν.

κόσμον τὴν σωτήριον αὐτοῦ ἐπιρροὴν (παρατεταμέναι ζητωκραυγαὶ καὶ χειροκροτήσεις), εἰς δὲ τὸν ἡμέτερον ἀποστολικὸν καὶ ἀγαπητὸν βασιλέα Φραγκίσκον 'Ιωσὴφ τὸν Α'., εὔχεται ἔνδοξον καὶ μακροχρόνιον βίον (ζήτω ὁ βασιλεύς).

Αφ' οὗ δὲ τελευταῖον, κατὰ παράκλησιν τοῦ κόμητος Zichy ὁ ἀρχιεπίσκοπος Schopper ηὐλόγησε τοὺς παρόντας καὶ μετά τινας ὥρας εἰς 'Ρώμην ὁπερχομένους πεντακοσίους προσκυνητάς, καὶ ηὐχήθη αὐτοῖς αἴσιον κατευόδιον, διελύθη ἡ Συνέλευσις αὕτη, ἐν χαρᾷ καὶ ἀγάπῃ ἀδελφικῇ, καὶ ἐν εὐχαῖς ἐγκαρδίοις τῶν ἐνταῦθα μενόντων πρὸς τοὺς εἰς τὴν αἰωνίαν πόλιν τῆς 'Ρώμης, περὶ τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀπερχομένους φίλους καὶ συγγενεῖς.

Ναί, φίλε τῆς *Κλειοῦς* ἀναγνῶστα, ἔθνη εὐνομούμενα, καὶ ἑπομένως εὐημεροῦντα, καὶ ἐκ παιδικῆς ἡλικίας λαμβάνοντα τὴν ἀπαιτουμένην ἠθικήν τε καὶ θρησκευτικὴν μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν, οὕτω τιμῶσι καὶ ἀγαπῶσι καὶ τοὺς πνευματικοὺς αὐτῶν ἀρχηγούς· καὶ τρανὴ πρὸς τοῦτο ἀπόδειξις τὸ οὐγγρικὸν ἔθνος, οὗτινος τὴν πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ εὐλάβειαν, ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν ἔγνως, ἐκ τῶν προαναγνωσθέντων, ἀναμφιβόλως.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ εὐκλεῶς ἤδη Παπεύων Λέων ΙΓ'. διά τε τῶν λόγων καὶ τῶν πράξεων αὐτοῦ ἐπεσπάσατο τὸν θαυμασμὸν καὶ τόν σεβασμὸν τῶν τε οἰκείων τῆς πίστεως καὶ τῶν ἀλλοτρίων, καὶ ἀπέδειξεν ἑαυτόν, διὰ τῆς μεγαλοφροσύνης καὶ τῆς χριστιανικῆς αὐτοῦ ἀρετῆς, ἔξοχον, ἀληθῶς, καὶ ἔκτακτον ἄνδρα, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ 'Ιωβηλαίου αὐτοῦ συνεχάρησαν αὐτῷ διά τε λόγων εὐσεβάστων καὶ δώρων πολυτελῶν, οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ βασιλεῖς, μονονουχί, πάσης τῆς γῆς, χριστιανοί τε καὶ ἐθνικοί, ἀλλ' οὐχ' ἧττον ὁμολογητέον, ὅτι τὸ χριστιανικὸν θρησκευτικὸν αἴσθημα ζῇ καὶ ἀκμάζει καὶ ὁσημέραι ἀποφέρει ἀγλαοὺς καὶ δαψιλεῖς τοὺς καρποὺς μᾶλλον μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς δυτικῆς χριστιανωσύνης.

Ἀλλὰ καὶ σὺν πᾶσι τούτοις, οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι καὶ ἡμεῖς οἱ ὀρθοδοξοι τῆς ἀνατολικῆς 'Εκκλησίας χριστιανοί, ἐπὶ τῷ προσεχεῖ 'Ιωβελαίῳ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, καὶ μάλιστα τοῦ νῦν εὐκλεῶς πρὸς κοινὴν χαρὰν καὶ κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ πατριαρχεύοντος Διονυσίου τοῦ Ε'. τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως, ἢ καὶ ἄλλου τῶν μακαριωτάτων πατριαρχῶν καὶ πνευματικῶν ἀρχηγῶν τῆς ἁγίας καὶ ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας, οὐδεμία, λέγομεν, ἀμφιβολία, ὅτι καί ἡμεῖς θὰ ἀποδείξωμεν τότε διὰ λόγων καὶ δώρων τὴν πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένην τιμὴν καὶ εὐλάβειαν, βεβαιοῦντες οὕτω τὴν πατροπαράδοτον καὶ ζῶσαν ἡμῶν ἀφοσίωσιν, πρὸς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐκκλησίαν τῶν πατέρων ἡμῶν.

('Εν Βουδαπέστῃ.)

ΣΑΠΦΩ.

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ.)

(*συνέχεια.*)

'Επί τινα χρόνον ἐσιώπησαν πᾶσαι μετὰ τὸ τέλος τοῦ ᾄσματος, διότι ἦσαν βαθέως συγκεκινημέναι ἐκ τῆς ἐννοίας καὶ τῆς μελῳδίας αὐτοῦ· κατόπιν στραφεῖσα προέβη ἡ Σαπφὼ καὶ ἐπλησίασε μίαν κόρην, ἥτις ἐφαίνετο καὶ ὡς ἡ νεωτέρα ἐν τῷ παρθενικῷ ὁμίλῳ, θέσασα δὲ τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς πλουσίας καὶ ξανθῆς κόμης της εἶπεν, ἐνῷ τὸ κοράσιον ἠρυθρία:

„Νομίζω, Ἀτθίς μου, ὅτι αὐτὴ ἡ Ἀφροδίτη ἔδωκεν εἰς τὸ πλῆκτρόν Σου σφαλερὰν διεύθυνσιν, διότι παρατονία τις ἐκ τῆς κιθάρας Σου προελθοῦσα προςέβαλε τὴν ἀκοήν μου. Ἀλλὰ Σὺ ἔχεις τρόπον, δι' οὗ νὰ τύχῃς συγγνώμης παρὰ τῆς θεᾶς. 'Ο Λάριχος Σὲ περιμένει ἐκεῖ εἰς τὸν προθάλαμον. Δεήθητι μετ' ἐκείνου πρὸς τὴν καλὴν θεάν."

Τὸ νεαρὸν κοράσιον ἠρυθρίασεν ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις, καὶ ἐνῷ πᾶσαι ἠγέρθησαν διὰ ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὰ ἴδια, ἡ ποιήτρια πρὸς αὐτὰς στραφεῖσα, εἶπε:

„Αὔριον θὰ συνέλθωμεν κατὰ τὴν ὡρισμένην ὥραν, πρέπει δὲ ὅλαι νὰ προςέλθητε ἐγκαίρως. Μία ἐξ ὑμῶν πρέπει ν' ἀνακοινώσῃ τοῦτο καὶ εἰς τὴν 'Ηρινναν, ἥτις μᾶς ἐλησμόνησε σήμερον, χωρὶς νὰ μάθω τὸν λόγον τῆς ἀπουσίας της. Σύ, Ναννώ, δὲν κατοικεῖς εἰς τὴν γειτονείαν της;"

'Ενῷ ἓν τῶν κορασίων ἀπήντησε καταφατικῶς πρὸς τὴν ἐρώτησιν ταύτην τῆς Σαπφοῦς καὶ ἐφέροντο ἤδη πᾶσαι ὁμοῦ αἱ κόραι πρὸς τὴν ἔξοδον, ἀπὸ τῆς ἀντικειμένης εἰςόδου εἰςῆλθεν ἡ ἀπουσιάσασα μαθήτρια μὲ βραδὺν καὶ μεγαλοπρεπῆ βηματισμόν, λευκοτάτη ὡς ἡ χιὼν τὴν ὄψιν, πρὸς ἣν δυςαρέστως ἀντετίθετο ἡ ὑπερβολικῶς μέλαινα κόμη της, καὶ σιωπηλὴ ἐχαιρέτισε τὴν ποιήτριαν. Εὐθὺς δ' ὅτε εἶδεν, ὅτι εὑρίσκετο μόνη μετὰ τῆς Σαπφοῦς, ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας της μὲ σπασμωδικοὺς λυγμούς.

„Δι' ὄνομα τοῦ Διὸς καὶ ὅλων τῶν θεῶν, 'Ηριννά μου", εἶπεν ἡ Σαπφώ, „τί ἔπαθές; Ποῖος πόνος τινάσσει οὕτω τὰ μέλη Σου; Μήπως ἔχασες κανὲν χειρόγραφον ποιήματός Σου;"

Ἀλλ' ἐπὶ μακρὸν ἔτι τὸ ἐρατεινὸν κοράσιον, μόλις εἰκοσαετές, δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ ἐκ τῆς ἐξάψεως καὶ τοῦ πόνου, καὶ ἐπὶ τέλους ἐψιθύρισε τὰς ἑξῆς λέξεις:

„Διὰ παντὸς μ' ἐγκατέλιπε καὶ ἔγραφε πρὸς τὴν θείαν μου, ὅτι παρῄτησε τὴν ἰδέαν νὰ νυμφευθῇ μετ' ἐμοῦ."

Ἅμα ἀκούσασα τοὺς λόγους τούτους τῆς κόρης ἡ Σαπφὼ ἐξέφυγε ἀπὸ τῆς περιπτύξεως καὶ σταυρώσασα τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους εἶπε μετὰ τρεμούσης φωνῆς, ἐνῷ σπινθῆρας ὀργῆς ἐξέπεμπον οἱ ὀφθαλμοί της:

„Πῶς, λέγεις τὴν ἀλήθειαν, κόρη μου; Σ' ἐγκατέλιπεν λοιπὸν ὁ Ἀλκαῖος, αὐτός, ὅςτις εἰς τόσα ᾄσματά του λέγει, ὅτι θ' ἀπέθνησκεν ἂν δὲν Σ' ἀπέκτα, Σ' ἐγκατέλιπεν, ἀφοῦ ἐπὶ τόσους μῆνας Σᾶς συνέδεε τοιοῦτος ἐγκάρδιος δεσμός;"

„Ναί, Σαπφώ μου", ὑπέλαβεν ἡ 'Ηριννα παραφορώτερα ὀδυρομένη, „μ' ἐγκατέλιπε διὸ παντός. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη εἶχον ἐγὼ παρατηρήσει τὴν ἀδιαφορίαν του, καὶ ὅμως πάντοτε ἀπέκρουον τὰς διαβεβαιώσεις ἄλλων περὶ τῆς κλίσεώς του πρὸς τὴν Ἀνδρομέδαν, μέχρις οὗ ἡ χθεσινὴ ἐπιστολή του πρὸς τὴν τροφόν μου μᾶς διεφώτισε περὶ πάντων καὶ μας ἐβεβαίωσε περὶ τῆς ἀληθείας τῶν διαδιδομένων ἀπό τινος ψημῶν."

„Εἶνε λοιπὸν ἀληθές", ἀνεφώνησεν ἡ Σαπφὼ ἐξημμένη, „ὅ,τι αἱ θεραπαινίδες καὶ οἱ δοῦλοι ἐψιθύριζον ἀπὸ πολλοῦ, ὅτι δηλ. τὸ τρομερὸν ἐκεῖνο γύναιον ἐσαγήνευσε καὶ αὐτόν; 'Εκεῖνο τὸ γύναιον, το ὁποῖον δὲν ἔμαθεν ἀκόμη νὰ περιζωσθῇ σεμνῶς τὸ φόρεμά του; Δὲν ἠρκέσθη ἀφαιρέσασά με ἤδη ἱκανὰς μαθητρίας, τώρα ἐκτείνει τὰς χεῖρας εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἐραστῶν των καὶ τοὺς δηλητηριάζει, διὰ νὰ σπείρῃ θλῖψιν καὶ ταραχὴν εἰς τὸν μικρὸν ὅμιλόν μου; Ὦ

Ζεῦ, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ φέρῃ ἡ γῆ Σου τόσην χαμέρπειαν! — Καὶ μάλιστα τοῦτον, ὅστις ἦτο τόσον οἰκεῖος μὲ ἡμᾶς, ὅστις ἦν φίλος τοῦ οἴκου μας καὶ τῶν ἀγώνων μας, καὶ τοῦτον λοιπὸν κατώρθωσε νὰ δελεάσῃ! — Ἀλλ' ὁπωσδήποτε, ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὁ Ἀλκαῖος ἀποκλείεται τοῦ οἴκου μου καὶ τὰ ποιήματά του δὲν θὰ ὑπερβῶσι τὸν οὐδὸν τοῦ οἴκου τούτου τῶν Μουσῶν! Περιφρονῶ τὸν ἄνδρα, ὅστις ἐρῶν τοσοῦτον παραφόρως, ἐπιορκεῖ αἴφνης τόσον ἀσυστόλως. — Μὴν τὸν ὀνομάσῃς πλέον, Ἥριννα, λησμόνησέ τον, μίσησέ τον καὶ ἔκβαλε τὴν μνήμην του ἀπὸ τῆς εὐαισθήτου καρδίας σου. Δὲν εἶνε ἄξιος τῶν δακρύων, τὰ ὁποῖα χύνεις χάριν αὐτοῦ! Ὑπάρχουσι πολλοὶ ἄνδρες, ὧν δύναται νὰ γείνῃ πιστὴ σύζυγος μία τόσον ἀξιέραστος ὡς Σὺ κόρη. Λησμόνησέ τον!"

Ἀλλ' ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀπαντήσεως ἐρρίφθη καὶ πάλιν ἡ Ἥριννα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Σαπφοῦς καὶ ἔκλαιε πικρῶς. Ἀφοῦ κατὰ μικρὸν καθησύχασεν ὁπωσοῦν, εἶπε μόλις ἀκουομένη:

„Οὐδέποτε θὰ τὸν λησμονήσω καὶ δὲν θ' ἀγαπήσω κανένα ἄλλον ἄνδρα πλέον. Ἅπαξ μόνον ἠδυνάμην νὰ δώσω τὴν καρδίαν μου, καὶ δὲν τὴν ἔχω πλέον. Ὁ κόσμος δὲν ἔχει κανὲν θέλγητρον τοῦ λοιποῦ, καὶ θὰ κατέλθω εἰς τὸν τάφον ἀνύπανδρος. Ὦ Σαπφώ μου, πόσον δεινῶς ὑποφέρω!"

Ἡ ποιήτρια ἐκράτησεν ἐπὶ μακρὸν τὴν νεαρὰν κόρην εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ δάκρυά τινα ἐξωλίσθησαν ἤδη ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, ὅταν προσέβλεψε τὸ πάσχον καὶ κατατεθλιμμένον κοράσιον, ὅπερ ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ στήθους της.

Ἡ σκηνὴ αὕτη ἤθελε προφανῶς παραταθῆ ἐπὶ μακρὸν ἔτι, ἂν δὲν προήρχετο ἐκ τῆς θύρας τοῦ προθαλάμου ἡ Ἀτθίς, ἥτις ἦγεν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν μνηστῆρά της καὶ νεώτερον τῆς Σαπφοῦς ἀδελφὸν Λάριχον. Οὗτος ἦν λαμπρῶς ἐνδεδυμένος, ἔφερε πορφυροῦν χιτῶνα καὶ πολυτίμους δακτυλίους. Ἀμφότεροι ἠκτινοβόλουν ἐκ χαρᾶς καὶ ἔμειναν ἔκπληκτοι ἅμα ἰδόντες τὸ θρηνοῦν ἐκεῖνο σύμπλεγμα.

Ἡ Σαπφὼ ἀπηλλάγη ἀπὸ τῶν βραχιόνων τῆς φίλης της καὶ ἔδραμεν εἰς προϋπάντησιν τοῦ ζεύγους, ἔσφιγξεν ἀμφοτέρων τὰς χεῖρας καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς πρὸς τὴν θρηνοῦσαν Ἥριννα.

„Ὁ Ἀλκαῖος", ἤρχισε νὰ λέγῃ, „ἐπρόδωσε τὴν φίλην μας, πρὸς τὴν ὁποίαν ἐπὶ τόσους μῆνας ὡμολόγει τὸν εἰλικρινῆ καὶ περιπαθῆ ἔρωτά του. Ἔδωκε τὴν καρδίαν του εἰς τὴν Ἀνδρομέδαν, ἥτις ὑπερέβη οὕτω πᾶν μέτρον ἀδικίας καὶ ἀνοσιουργίας. Ὁρκίσθητι, Λάριχε, ὅτι παύεις ἀπὸ τοῦδε τὴν πρὸς τὸν Ἀλκαῖον φιλίαν, χωρὶς ν' ἀπιστήσῃς διὰ τοῦτο πρὸς τὴν ἀριστοκρατικὴν μερίδα, καὶ ὅτι θὰ ἐκδικήσῃς τὴν ταλαίπωρον Ἥρινναν, ἅμα παραστῇ ἡ πρὸς τοῦτο εὐκαιρία."

Ὁ Λάριχος, ὅστις δὲν ἦτο ἔτι τριακονταετής, ἕνεκα ὅμως τῆς περὶ τοὺς τρόπους ἀβρότητος καὶ εὐγενείας ἐτιμήθη ὑπὸ τῆς πόλεως διὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ οἰνοχόου, ὡρκίσθη καὶ εἶπε:

„Χωρίζομαι διὰ παντὸς ἀπ' αὐτοῦ καὶ δὲν θ' ἀπαλλαχθῆ εὐκόλως, ὅταν τὸν συναντήσω!" Μετὰ τοῦτο ἐπλησίασε τὴν Ἥρινναν, ἥτις παρηγορεῖτο ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ τῶν θωπευτικῶν λόγων τῆς Ἀτθίδος, ἔδωκεν αὐτῇ τὴν χεῖρά του καὶ προσέβλεπε περίλυπος τὴν κάτωχρον κόρην, ἥτις ἵστατο βεβυθισμένη εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν καὶ δὲν ἠδύνατο ν' ἀρθρώσῃ οὔτε λέξιν. Τὴν ὡδήγησε δὲ σιωπηλὸς εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ οἴκου, ὅπου ἔμελλον νὰ παρακαθίσωσιν εἰς κοινὴν πάντες ὁμοῦ τράπεζαν, ἧς μετέσχε καὶ ἡ Κλεΐς, τὸ ἐνναετές θυγάτριον τῆς Σαπφοῦς. Μετὰ τὴν λιτὴν ἑστίασιν, ἔβαλαν τὴν Ἥρινναν νὰ κοιμηθῇ ἐπὶ μαλακοῦ ἀνακλίντρου, διὰ νὰ λησμονήσῃ διὰ τοῦ ὕπνου τὴν ὀδύνην της, αὐτοὶ δὲ μετέβησαν εἰς δροσερόν τι δωμάτιον, διὰ νὰ διέλθωσι τὰς μετὰ μεσημβρίαν ὥρας εἰς ὀνειροπολήσεις.

II.

Μετὰ τὴν μεσημβρινὴν τῆς μικρᾶς οἰκογενείας ἑστίασιν, ἡ μὲν Κλεὶς ἐστάλη εἰς τὸν κοιτῶνα διὰ ν' ἀναπαυθῇ ἀμέσως, ἡ δὲ Ἥριννα ἀκολουθουμένη ὑπὸ δούλης ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια καὶ ὁ Λάριχος εἰς συμπόσιον φίλων του. Ἀλλ' ἡ Σαπφὼ ἐξῆλθε μετὰ τῆς νύμφης της ἔξω τῆς πόλεως πρὸς τὸν αἰγιαλόν. Ἐκεῖ ἐκάθισεν ἡ ποιήτρια ἐπί τινος βαθμίδος προεξέχοντος βράχου, ὅστις ὑψοῦτο ἀμέσως ὑπὲρ τὴν χρυσίζουσαν τῆς παραλίας ἄμμον, ἡ δὲ Ἀτθὶς προὐχώρησεν πολὺ ἀπώτερον πρὸς τὴν ἐκεῖθεν ἐκτεινομένην ἀκτὴν πρὸς ἀναζήτησιν κογχυλίων. Ὁ ἥλιος δὲν εἶχε δύσει ἀκόμη καὶ ἡ ἀνταύγεια τῶν τελευταίων ἀκτίνων του ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ προεκτεινομένου ὑγροῦ τῆς θαλάσσης κατόπτρου, λάμποντος ἐν ἐρυθρᾷ μαρμαρυγῇ, ἐφ' ὅσον παρήλλασσον ἐπ' αὐτοῦ ὅλα τοῦ χρυσοῦ τὰ χρώματα. Τὰ ὄρη τῆς ἀντικειμένης ἠπείρου ἔλαμπον ἐπίσης ὑπὸ μαγικὸν φωτισμόν, τὰ δὲ παρὰ τὴν ἀντίπεραν ἀκτὴν οἰκήματα διεκρίνοντο ἤδη σαφέστερον ὡς ἐκ τῆς ἡλιακῆς ἀντανακλάσεως.

Ἡ Σαπφὼ ἐστήριζε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρός της ρίπτουσα τὸ ὀνειροπόλον καὶ σκοτεινὸν βλέμμα της ὁτὲ μὲν ἐπὶ τῶν μικρῶν καὶ φλοισβιζόντων κυμάτων, ἅτινα ἐκυλίοντο πρὸ τῶν ποδῶν της, χωρὶς ὅμως ποτέ νὰ ἐγγίσωσιν αὐτούς, ὁτὲ δὲ πρὸς ἀπώτερα τοῦ ὁρίζοντος σημεῖα, πρὸς μεσημβρίαν, ὅπου ἐχρύσιζε πρὸ πάντων ὁ πόντος, ἄλλοτε δ' ἠκροᾶτο τοῦ ψιθυρισμοῦ, ὅστις προήρχετο μακρόθεν ἐκ τῶν φιλοπαιγμόνων Νηρηΐδων. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν προὐτίμα ἡ Σαπφὼ τὸν βράχον ἐκεῖνον ὡς τὴν προσφιλεστέραν ἄποψιν καὶ ὁσάκις ηὐκαίρει ἤρχετο ἐκεῖ. Ἐκεῖ ἐνεπνεύσθη καὶ ἐσχεδίασε τὰ πλεῖστα ποιήματά της. Ἐσυνείθιζε νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτῆς πάντοτε δίπτυχόν τι δελτίον ἐντὸς ἐλεφαντίνης θήκης ὡς καὶ γραφίδα, διὰ νὰ γράφῃ ἀμέσως πᾶσαν αἰφνιδίως ἐπερχομένην ἰδέαν ἢ σκέψιν καὶ στίχους ἔτι ὁλοκλήρους. Ἐκεῖ ἐπίσης κατέπινε πᾶσαν θλῖψιν, ἣν ἀπεκόμιζεν ἐκ τῆς βιωτικῆς πάλης. Ὅτε ἔζη ὁ σύζυγός της, μετ' ἐκείνου περιεπλανᾶτο συνήθως εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ ὅταν ἐνίοτε αὐτὴ ἀνεπαύετο ἐπὶ τοῦ βράχου, ἐκεῖνος προὐχώρει ἀπώτερον πρὸς τὴν παραλίαν.

Κατὰ πρώτην φορὰν παρέλαβε σήμερον μεθ' ἑαυτῆς τὴν Ἀτθίδα, ἥτις πρὸ ὀλίγον ἡμερῶν ἐμνηστεύθη τὸν Λάριχον. Κατὰ τὴν στιγμὴν ὅμως ταύτην δὲν εἶχε τὸν νοῦν της εἰς τὴν ἀνθηρὰν κόρην, ἥτις ὀλίγον μακρὰν συνέλεγε κογχύλια ἐκ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν Ἥρινναν, τὴν νεαραν ποιήτριαν, τῆς ὁποίας ἡ ὄψις τόσον τὴν συνεκίνησε καὶ τὴν κατέπληξε σήμερον τὸ πρωΐ, διότι ἡ Σαπφὼ ὑπώπτευσεν ὡς θανατηφόρον τὸ ψυχικὸν τῆς ἀτυχοῦς κόρης πάθος.

Εἰς τοιαύτας θλιβερὰς βεβυθισμένη σκέψεις διεκόπη ὑπὸ τῆς Ἀτθίδος, προσελθούσης ἐλαφρῶς, ὅπως δείξῃ εἰς τὴν διδασκάλισσαν σπάνιά τινα λιθάρια.

„Δέν Σοι φαίνεται περίεργον, Ἀτθίς μου — εἶπεν ἡ Σαπφὼ — ὅτι ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐπισκέπτομαι τακτικῶς αὐτὴν ἐδῶ τὴν θέσιν καὶ πάντοτε εὑρίσκω ἀναψυχὴν καὶ ἔμπνευσιν; Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇς ὁποῖον θέλγητρον εἶνε δι' ἐμὲ ἡ θέα τοῦ ἀπεράντου πελάγους, ὅπερ τόσον ἥσυχον καὶ τόσον φοβερὸν εἶνε ἐνίοτε, καὶ πόσον μὲ θέλγει ἡ θέα τῶν ἀεικινήτων κυμάτων, τῶν ὁποίων ἄγνωστος εἶνε εἰς ἡμᾶς ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέρμα. Ὅταν καθίσω ἐδῶ καὶ ἀφεθῶ εἰς τὰς συνήθεις ὀνειροπολήσεις μου, δὲν παρέρχεται

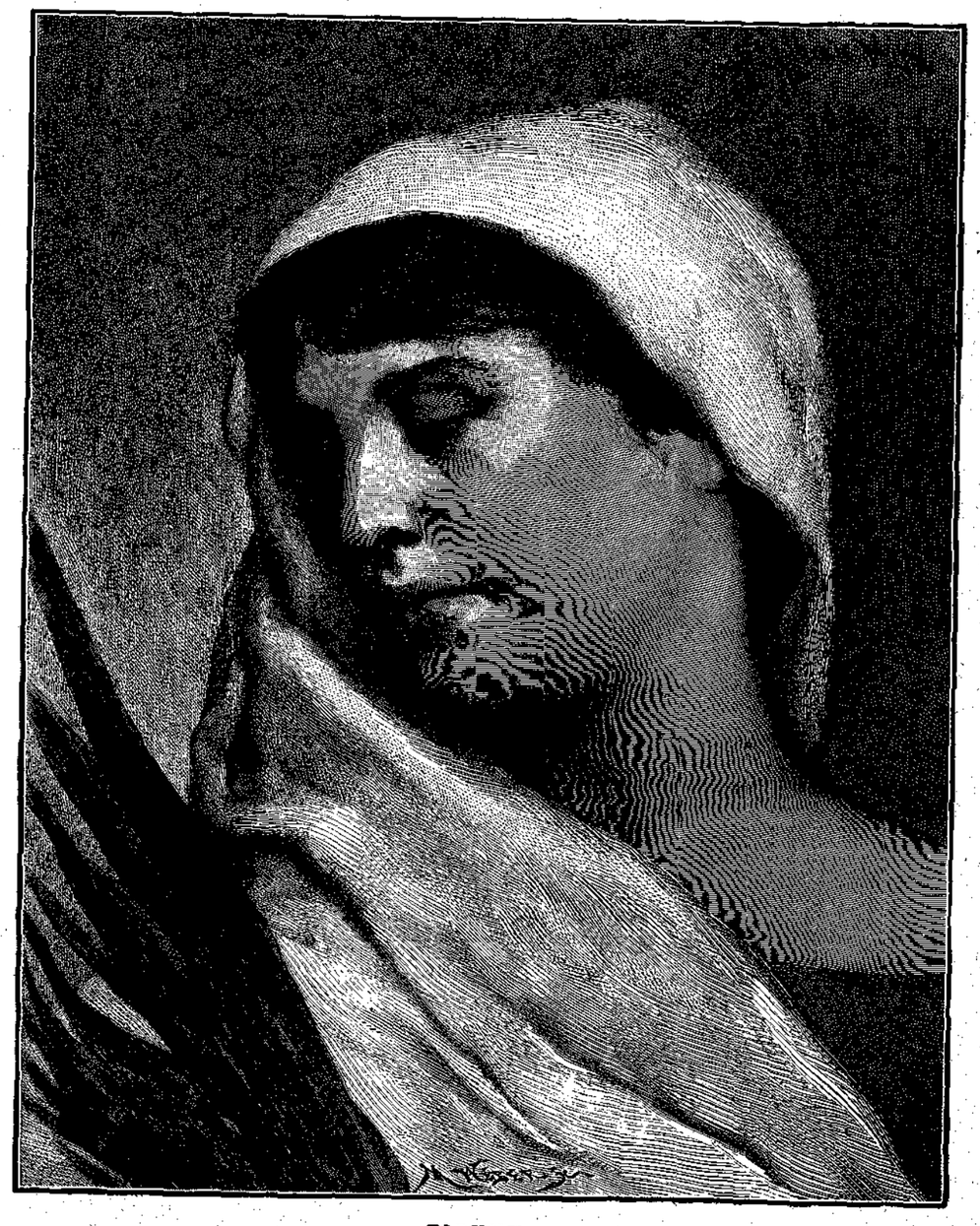

ΕΙΡΗΝΗ.

Εἰκὼν ὑπὸ Γαβριὴλ Μάξ.

πολλὴ ὥρα, καὶ ἀκούω τὸν ψιθυρισμὸν τῶν Νηρηΐδων καὶ τοὺς θωπευτικοὺς τῶν Τριτώνων λόγους, καὶ βαθμηδὸν γίνεται ἐναργεστέρα ἡ συνομιλία των, θειοτέρα καὶ τελειοτέρα τῆς ἐν τῷ ἀτελεῖ ἡμῶν κόσμῳ, καὶ κρατῶ τοὺς λόγους των εἰς τὴν μνήμην μου, καὶ ὅταν γράφω κανὲν ἐρωτικὸν ποίημα, τοὺς μεταχειρίζομαι, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι εὑρίσκουσι τὴν ποίησίν μου οὐρανίαν καὶ θείαν καὶ οὐχὶ ἀνθρωπίνην. Κατόπιν πάλιν βλέπω τὰ ἀνάκτορα τοῦ Ποσειδῶνος, ἐκτισμένα ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης ἐκ κρυστάλλου, καὶ παρατηρῶ πῶς κύκλω αὐτῶν οἱ ἰχθῦς καὶ τὰ θαλάσσια τέρατα πλησιάζοντα προσπαθοῦσι νὰ διΐδωσιν ἐκ περιεργείας τὰ ἔνδον, καὶ διὰ τῶν διαφανῶν τοιχωμάτων διαβλέπω, πῶς οἱ θαλάσσιοι Θεοὶ σπεύδουσιν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ ἀρχηγοῦ των, καὶ ἀκούω τὰς φιλόφρονας προσαγορεύσεις των καὶ ἀκροῶμαι κατόπιν τὴν βαρύηχον ὁμιλίαν τοῦ ἐνοσίχθονος, πῶς κινεῖ τὴν τρίαινάν του καὶ πόσον αὐστηρῶς διατάσσει. Καὶ παρ' αὐτὸν κάθηται ἡ ἥμερος Ἀμφιτρίτη, ἥτις σείει ἐπιχαρίτως τοὺς ξανθοὺς πλοκάμους της καὶ ἐπινεύει πρὸς τοὺς ξένους της διὰ τῶν γλυκῶν ὀμμάτων της καὶ παροτρύνει τὰς νεαρωτέρας τοῦ Νηρέως θυγατέρας νὰ ὦσιν εὔθυμοι καὶ νὰ ροφῶσι προθύμως τὴν κύλικα τοῦ νέκταρος. Καὶ εἶνε λελυμένη ἡ κόμη τῶν ἐρατεινῶν παρθένων καὶ φύκη ἀποτελοῦσι τὰ ἐνδύματά των, καὶ ὑπ' αὐτὰ στίλβει τὸ σῶμά των ὡς λευκότατον ἤλεκτρον. Ὅλα αὐτὰ τὰ βλέπω ἐδῶ, καὶ ἐὰν δὲν εἶχον αὐτὴν τὴν θέσιν δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ κάμνω τὰ ποιήματά μου, διότι κατ' οἶκον μόνον νὰ γράφω ἠμπορῶ. Ἐκεῖ μὲ πιέζει ἡ θερμότης καὶ ὁ ἡλιακὸς καύσων καὶ μόλις δύναμαι ν' ἀναπνεύσω· ἀπὸ τῶν πεπυρακτωμένων τοῦ οἰκοδομήματος λίθων ἐκπέμπεται πνιγηρά τις πνοή, ἡ ὁποία μᾶς ἀναγκάζει νὰ παύωμεν πᾶσαν σκέψιν, καὶ πᾶσα ἐργασία ἀποβαίνει ἀδύνατος. Ἀλλ' ἐδῶ ἀερίζεται τὸ θερμόν μου μέτωπον ὑπὸ τῆς θαλασσίας αὔρας, καὶ ἐλαφρύνεται τὸ βάρος τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἐλευθεροῦται ἡ δεσμία καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ψυχή μου, καὶ ἐφ' ὅσον προχωρεῖ ἡ ἑσπέρα, ἐπὶ τοσοῦτον ταχύτερον συσσωρεύονται αἱ ἰδέαι ἐν τῇ κεφαλῇ μου καὶ ἡ ἐσωτερικὴ ἀντίληψις ἐνδυναμοῦται. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τελειόνω κατὰ νοῦν ὁλόκληρον πολλάκις ποίημα καὶ κατόπιν σπεύδω εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου γράφω αὐτὸ εἰς στίχους ὑπὸ τὸ γλυκὺ τῆς λυχνίας μου φέγγος.

Ταῦτα λέγουσα ἔλαβε διὰ τῆς χειρὸς τὴν Ἀτθίδα, ἥτις ἐκάθισε πλησίον τῆς Σαπφοῦς ἐπὶ τοῦ βράχου.

„Γνωρίζεις, Σαπφώ μου — εἶπεν ἡ Ἀτθὶς ἐρυθριῶσα — ὅτι ἡ μήτηρ μου ἔχει παρὰ τὴν λεωφόρον τῆς Μεθύμνης μικρὰν ἔπαυλιν, ὅπου συνήθως μένομεν ἐπί τινα χρόνον κατὰ τὸ θέρος. Καὶ ἐφέτος λοιπὸν ἐπήγαμεν ἐκεῖ. Κατά τινα λίαν θερμὴν ἡμέραν, περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἐξῆλθον εἰς τὸ παρακείμενον γνωστόν Σοι ἄλσος τῆς Ἀρτέμιδος, διὰ ν' ἀπολαύσω τὴν διαρκῆ ἐκεῖ δρόσον· ἀλλ' εἶχον, φαίνεται, τόσον ἤδη καταβληθῆ ὑπὸ τοῦ καύσωνος, ὥστε εὐθύς, ἅμα ἔφθασα ἐκεῖ, ἔπεσα ἐπὶ τῆς δροσερας χλόης καὶ ἀμέσως ἀπεκοιμήθην. Δὲν θὰ ἐκοιμήθην ὅμως πολλὴν ἤδη ὥραν, ὅτε μ' ἐξύπνισε θόρυβός τις, καὶ ὅταν ἤνοιξα τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἵστατο πλησίον μου νεανίας τις, ὅστις διὰ τῆς ράβδου του κατέθραυσε τὴν κεφαλὴν φαρμακεροῦ ὄφεως, ὀλίγον μακρὰν τοῦ βραχίονός μου κοιτομένου. Ἐξεφώνησα μὲ ὅλην τὴν δύναμίν μου καὶ ἀνεπήδησα καὶ ἐπειδὴ ἐφαινόμην πολυ τρομαγμένη, μ' ἐπῆρεν ὁ νεανίας ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ μ' ὡδήγησεν εἰς τὴν ἔπαυλιν. Ὠνομάζετο Λάριχος καὶ ἦτον ὁ ἀδελφὸς τῆς προσφιλεστάτης μοι Σαπφοῦς. Ὅταν ἀπεχωρίσθημεν κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην συνάντησίν μάς μοι ὑπεσχέθη, ὅτι θ' ἀφιερώσῃ εἰς τὸν ναόν τοῦ ἔρωτος μίαν ἀργυρᾶν καρδίαν, ἐὰν ὁ Θεὸς οὗτος ἤθελε τὸν εὐνοήσει. Καὶ ὅταν πάλιν μετ' ὀλίγας ἡμέρας κατεγινόμην ἐπὶ τῆς μικρᾶς νομῆς μας ἀμέλγουσα αἶγα, ἔτυχε νὰ διέλθῃ ἐκεῖθεν ὁ ὡραῖος νεανίας καὶ ἀφοῦ μὲ ἠρώτησεν ἂν ἐλησμόνησα τὸν προχθεσινὸν τρόμον μου, μ' ἐβοήθησε καὶ ἐφέραμεν ὁμοῦ εἰς τὴν οἰκίαν τὸ ἀγγεῖον τοῦ γάλακτος καί μοι διηγήθη καθ' ὁδόν, ὅτι εἶδε θαυμαστόν τι ὄνειρον, καθ' ὃ ὁ Ἔρως τῷ ὑπεσχέθη πᾶν καταθύμιον. Τότε τῷ ἔδωκα τὴν χεῖρά μου καὶ τῷ εἶπον, ὅτι καὶ εἰς ἐμὲ ὑπέσχετο ὁ Ἔρως τὴν προστασίαν του καὶ ἂν συμμερίζεται καὶ αὐτὸς τὰ αἰσθήματά μου, τότε ἡ εὔνοια τοῦ Θεοῦ ἦν δι' ἀμφοτέρους ἐξησφαλισμένη. Καὶ μ' ἔκλεισε τότε εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ μ' ἔδωκε τὸ πρῶτον φίλημα καί μοι ὑπεσχέθη, ὅτι καθ' ἑκάστην θὰ ἔρχεται εἰς τὸ ἄλσος τῆς Ἀρτέμιδος, ὅπου τῷ ὄντι μετ' ὀλίγον ἐμνηστεύθημεν κατὰ τὴν συναίνεσιν τῶν γονέων μου."

(ἕπεται συνέχεια.)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ἡ ἑκατονταετηρὶς τοῦ Βύρωνος. — Βύρων καὶ Ἀθῆναι. — Ἀνέκδοτον περὶ Βύρωνος. — Δὲν εἶμαι ἐδῶ! — Γάλλος πρόξενος Ἕλλην ποιητής. — Τὸ παράπονόν του. — Ἐγκαίνια τοῦ Ζαππείου καὶ Ὀλυμπιακὴ Ἔκθεσις. — Τὸ γέρας καὶ το βαδίζειν δι' ἑνὸς ποδός.

Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ 10. Ἰανουαρίου συνεπληρώθη αἰὼν ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Βύρωνος. Τὸ ὄνομα τοῦ φιλέλληνος ποιητοῦ νέαν αἴγλην περιβεβλημένον ἐκ τῶν ἐπὶ τῇ ἀμφιετηρίδι τῆς γεννήσεώς του ἑορτῶν φέρεται ἀνὰ τὰ χείλη παντὸς Ἕλληνος· αἱ καθεύδουσαι ἀναμνήσεις ἀφυπνίζονται. Αἱ Ἀθῆναι, ἃς τόσον θερμῶς ἠγάπησε καὶ τόσον ἐξόχως ἐξύμνησεν ἀναμιμνήσκονται μεθ' ὑπερηφανίας τῆς ἐν αὐταῖς διατριβῆς του.

Ὅτε τὸ πρῶτον ἐπεσκέψατο τὰς Ἀθήνας, κατῴκησεν εἰς τὴν πλησίον τοῦ Μεγάλου Μοναστηρίου οἰκίαν τῆς Ταρσίας Μακρῆ, χήρας τοῦ τελευταίου ἄγγλου ὑποπροξένου· μία τῶν θυγατέρων ταύτης ἐνέπνευσεν εἰς τὸν Βύρωνα τὸ περιπαθὲς ἐκεῖνο ποίημα τοῦ ὁποίου ἑκάστη στροφὴ τελευτᾶ διὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐπῳδοῦ:

Ζωή μου σᾶς ἀγαπῶ!

Ὁ Βύρων ἠγάπα τὰς Ἀθήνας οὐχὶ τόσον διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν ἀξίαν τῶν ἀρχαίων αὐτῆς μνημείων, ὅσον διὰ τὰς ἀναμνήσεις ἐνδόξων ὀνομάτων ἢ γεγονότων ἃς ἀνεκάλουν· δὲν ἐμελέτα τὰ μάρμαρα ὡς ἀρχαιολόγος ἢ ὡς τεχνοκρίτης, ἀλλ' ὡς ποιητής· δὲν ἔκυπτεν ἐπὶ ψυχρῶν ἐπιγραφῶν, οὐδ' ἔμενεν ἀποθαυμάζων τὸ πλαστικὸν κάλλος τῶν Καρυατίδων, ὡς ἐντὸς θαλασσίας κόγχης, ἣν προσαρμόσωμεν εἰς τὸ οὖς ἡμῶν, ἀκούομεν τὰς ὠρυγὰς τῆς τρικυμίας αἵτινες ἐτάραζαν τὴν θάλασσαν ἐν ᾗ εὑρίσκετο, ὁ Βύρων ἐν μέσῳ τῶν συντριμμάτων ἐκείνων ἤκουε τὴν βοὴν τοῦ παρελθόντος, ἐθεᾶτο τὴν μαγευτικὴν τῶν Παναθηναίων παρέλασιν, συμμετεῖχε τῆς πομπῆς, βαδίζων παρὰ τὸν Περικλέα καὶ τὸν Φειδίαν.

„Ὁ οὐρανός σου εἶνε πάντοτε γλαυκὸς ὡς τὸ πάλαι, ἀνεφώνει πρὸς τὰς Ἀθήνας· ἄγριοι εἶνε οἱ βράχοι σου καὶ τὰ ἄλση σου δροσερά. Εἶνε χλοεραὶ αἱ πεδιάδες σου καὶ

θάλλει ἡ ἐλαία ὡς ὅτε ἡ Ἀθηνᾶ ἐμειδία σοι. Ὁ Ὑμηττός σου τελεῖ καὶ νῦν ἔτι τὸν γλυκὺν φόρον τοῦ μέλιτος. Θυμήρης δὲ καὶ ἐλευθέρα ἡ μέλισσα ἵπταται ἐπὶ τοῦ ὄρους σου καὶ κτίζει τὴν εὐῴδη κυψέλην της. Ὡς ἄλλοτε, καὶ νῦν ὁ Ἀπόλλων θάλπει διὰ τῶν ἀκτίνων του τὰ μακρᾶ θέρη σου καὶ λάμπουν ὑπ' αὐτὰς τὰ μάρμαρα τοῦ Πεντελικοῦ. Ἡ τέχνη, ἡ ἐλευθερία, ἡ δόξα παρῆλθον, ἀλλ' ἡ φύσις διαμένει πάντοτε περικαλλής."

Τὴν στροφὴν ταύτην ἔγραφεν ἴσως ὑπὸ τοὺς στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ὑφ' οὓς ἐνεπνεύσθη τὰς ποιητικωτάτας στροφὰς τοῦ Τσάϊλ Ἅρολδ.

Πρό τινων ἐτῶν ἐπεσκέφθην τὸν οἰκίσκον ἐν ᾧ διέμεινεν ἐπί τινα καιρὸν ὁ Βύρων· ἔκειτο ἐν στενωπῷ τῆς Πλάκας καὶ ἦτο ἑτοιμόρροπος· διὰ ξυλίνης κλονουμένης κλίμακος ἀνῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπερ κατηύγασέ ποτε ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Βύρωνος· ἡ σαθρότης τῆς στέγης του, τὸ γῆρας τῶν τοίχων του, ἡ ἐρειπιώδης ὄψις του μοὶ ἐνεθύμισαν τὰ ἐγκαταλελειμμένα καὶ ἔρημα ἐκεῖνα ἐξωκκλήσια, τὰ ὁποῖα τοσάκις εἶχον ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς μακροὺς ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν περιπάτους μου· ἄλλοτε ἐτελεῖτο ἐν αὐτοῖς ἱερὰ μυσταγωγία, ἀλλὰ τότε ὑπὸ τὸν ἠρειπωμένον θόλον των ἐμανδρίζοντο ποίμνια· εἶχον χάσῃ τὸν Θεόν των τὰ ἐξωκκλήσια ἐκεῖνα· καὶ ὁ οἰκίσκος ἐκεῖνος εἶχε χάσῃ τὸν Θεόν του.

Γέρων φουστανελλοφόρος Ἀθηναῖος μοὶ διηγήθη τὸ ἑπόμενον περὶ τοῦ Βύρωνος ἀνέκδοτον, οὗ σκηνὴ ἐγένετο ἡ μονώφορος ἐκείνη οἰκία περὶ τὸ 1810.

Ὁ μέγας ποιητὴς τίς οἶδε ποίους θαυμασίους στίχους κυοφορῶν διέταξε τὸν ὑπηρέτην του να εἴπῃ εἰς πάντα ὀχληρὸν ἐπισκέπτην ὅτι δὲν ἦτο ἐκεῖ.

Ὁ ὑπηρέτης καθήμενος ἐν τῇ αὐλῇ ἐφρούρει τὴν ἔμπνευσιν τοῦ ἀοιδοῦ τῆς *Ἀρᾶς τῆς Ἀθηνᾶς*. Μετά τινα ὥραν παρουσιάζεται ὑποδηματοποιός τις, ὅστις ἐζήτει ἐπιμόνως νὰ πληρωθῇ.

— Δὲν εἶνε ἐδῶ, τ' ἀφεντικό, εἶπεν ὁ ὑπηρέτης ἀποφράττων αὐτῷ τὴν δίοδον.

— Ἐγὼ τὸν ἀκούω τὸ *Μυλόρδο* νὰ περπατᾷ ἀπάνω καὶ σὺ μοῦ λὲς πῶς δὲν εἶνε ἐδώ!

Ὁ Βύρων συνήθιζε νὰ γράφῃ τοὺς στίχους του βηματίζων ἐν τῷ πυρετῷ τῆς ἐμπνεύσεως· τὰ δὲ βήματα αὐτοῦ δὲν διέλαθον τὴν ὀξεῖαν τοῦ ὑποδηματοποιοῦ ἀκοήν.

— Δὲν εἶνε ἐδῶ σοῦ λέγω!

— Εἶνε!

Ὁρμᾷ νὰ εἰσέλθῃ ὁ ὑποδηματοποιός, τὸν ἀπωθεῖ ὁ ὑπηρέτης, συμπλέκονται, παλαίουσιν, κυλίονται ἐπὶ τοῦ χωματοστρώτου δαπέδου.

Ὁ Βύρων διαταραχθεὶς ὑπὸ τῶν κραυγῶν καὶ τοῦ θορύβου ἐμφανίζεται μετ' ὀλίγον εἰς τὴν κλίμακα φωνῶν ὀργίλως:

— Ε'! τί εἶνε; . . .

Οἱ δύο ἀντίπαλοι ἀνεγείρονται ἐκ τοῦ ἐδάφους καὶ ἵστανται πρὸ τοῦ Βύρωνος ὡς πρὸ δικαστοῦ.

— Ἤθελε νὰ μπῇ διὰ τῆς βίας! ἀνέκραξεν ὁ ὑπηρέτης.

— Μοῦ ἔλεγε πῶς δὲν ἦσουνα ἐδῶ, ὁ ψεύτης! . . .

— Καλὰ σοῦ εἶπε, δὲν εἶμαι ἐδῶ! εἶπεν ὁ Βύρων διὰ τῆς ξενιζούσης προφορᾶς του.

— Καλὲ χωρατεύεις, Μυλόρδε μου, πῶς δὲν εἶσαι δῶ ποῦ μαθὲς σὲ βλέπω μὲ τὰ μάτια μου· ἦλθα νὰ μοῦ ξοφλήσῃς τὸ λογαριασμό.

— Δὲν εἶμαι ἐδῶ!

— Μά, Μυλόρδε μου . . . . τί πράμματα εἶνε αὐτά, μαθές . . . .

— Δὲν τὸ πιστεύεις ὅτι δὲν εἶμαι ἐδῶ; . . . Καλά! . .

Καὶ καταβὰς ὁρμητικῶς τὴν κλίμακα ξυλοφορτώνει ἐν ἐξάψει ὀργῆς τὸν ἀμετάπειστον ὑποδηματοποιόν.

Ὁ δαρεὶς ὑποδηματοποιὸς θὰ διελάλησεν ἀνὰ τὰς ἀγυιὰς ὅτι ὁ μυλόρδος ἦτο τρελλός· δὲν ἐνόει πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ ἦτο ἐκεῖ ἀφ' οὗ τὸν ἔβλεπε, δὲν ἐνόει ὅτι ὅταν τις γράφῃ τον Τσάϊλδ Ἅρολδ εὑρίσκεται εἰς ἄλλον κόσμον καὶ ὄχι ἐδῶ κάτω, εἰς τὸν κόσμον τῶν ἀπληρώτων ὑποδημάτων! . . .

* * *

Ὁ κ. Λαφφὼν εἶνε πρόξενος τῆς Γαλλίας καὶ εἶνε εἷς ἐκ τῶν καλλιτέρων συγχρόνων ποιητῶν . . . τῆς Ἑλλάδος.

Ὁμιλεῖ καὶ γράφει τὴν ἑλληνικὴν ὡς μητρικήν του γλῶσσαν, τὸ δὲ παράδοξον εἶνε ὅτι εἰς αὐτὴν ἰδίᾳ εὐδοκιμεῖ ἡ Μοῦσά του εἴτε περιπαθῶς στενάζουσα εἴτε χαριέντως μειδιῶσα καὶ παίζουσα. Πολλὰ τῶν ποιημάτων του ἔχουσι τὸ τραχὺ κάλλος κλέφτικων ᾀσμάτων ἅτινα, ὡς λέγει ὁ Βαρθόλδης, φαίνονται ὡς ἀφρίζοντα ὀρεινὰ ῥεῖθρα ἀπὸ τῶν βράχων τῆς Οἴτης καὶ τοῦ Ὀλύμπου μᾶλλον ἢ ἀπὸ χείλους ἀνθρωπίνου ἐκπηγάζοντα. Ὁ Γάλλος οὗτος εἶνε περισσότερον Ἕλλην πολλῶν συγχρόνων Ἑλλήνων· θέτει ἑλληνικὴν καρδίαν εἰς ἑλληνικοὺς στίχους·

Πῶς σ' ἀγαπῶ, γλυκειά Ἑλλάς, σὰ δεύτερή μου μάννα
Σ' τὸν κόσμον πιὰ τὸ φώναξα σὰν πασκαλιᾶς καμπάνα.
Μὰ ἔχω μὲ τοὺς Ἕλληνας παράπονο μεγάλο
Ποῦ ἂν μοῦ μένῃ 'στὴ ψυχὴ θὰ πάθω δίχως ἄλλο.
Αὐτὸ 'νε τὸ παράπονο ποῦ καίει τὴν καρδιά μου
Πῶς ἐφραγκέψατε πολύ, ὦ Ἑλληνόπουλά μου . . . . .
. . . . Φράγκικος εἶνε ὁ χορός, φράγκικα τὰ τραγούδια
Μὲ φράγκικα ὀνόματα βαπτίζουν τὰ λουλούδια.
. . . . . .
Ἀχ! πέτε μου ποῦ τραγουδοῦν τῆς κλεφτουργιᾶς τραγούδια
Ποῦ ἢ κοπέλες ἀγαποῦν τοῦ κάμπου τὰ λουλούδια,
Ποῦ τὸ συρτὸ χορεύουνε μὲ κεντητὸ μανίλι,
Ποῦ ἔχουν χρῶμα κερασιοῦ τῶν γυναικῶν τὰ χείλη,
Ποῦ ἀντηχεῖ τοῦ ἔρωτος ἀγροτικὴ φλογέρα
Καὶ τ' ἀηδόνια κελαδοῦν σ' ἐλεύθερον ἀέρα,
Ποῦ χύνουν ἴσκιο δροσερὸ ἀθάνατα πλατάνια
Κι' ἀστράφτουν στῶν παληκαριῶν τὴ μέση γιαταγάνια;
Ἐκεῖ νὰ τρέξω μιὰ στιγμή, νὰ εὐφρανθῶ, νὰ ζήσω
Μὲ τοῦ βουνοῦ τ' ἀρώματα μονάχα νὰ μεθύσω.

Ἡ ἔμπνευσίς του εἶνε ἑλληνικὴ οὐχὶ μόνον ὅταν ποθῇ μὲ λαχτάραν τὴν *κλεφτουργιὰν* μὲ τὰ τσαπράζια καὶ τὰ μιλιόνια της, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐν αἰθούσῃ πλήρει κόσμου ὀνειροπολῇ ἐνώπιον ἑνὸς ῥιπιδίου. Τὰ *Ἀνακρεόντειά* του ἔχουσι τὴν μελῳδικὴν εὐρυθμίαν, τὴν ἁβρὰν χάριν, τὴν φιλοπαίγμονα εὐφυΐαν τῶν τοῦ Χριστοπούλου. Καθ' ὅλην τὴν κλίμακα τῶν αἰσθημάτων του οὐδεὶς φθόγγος τῆς λύρας του ἀπηχεῖ ὡς ξένος· καὶ τὰ δάκρυά του εἶνε ἑλληνικὰ ὡς καὶ ὁ γέλως του.

* * *

Ἐδημοσιεύθη τὸ Βασιλικὸν Διάταγμα δι' οὗ ἀπεφασίσθη νὰ τελεσθῶσι τῇ δευτέρᾳ Κυριακῇ τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1888 τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ζαππείου μεγάρου καὶ ἡ ἔναρξις τῆς Δ'. Ὀλυμπιάδος. Κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα ταύτην θέλει τελεσθῇ ἔκθεσις τῶν προϊόντων τῆς γεωργίας, κτηνοτροφίας, βιομηχανίας, καλλιτεχνίας καὶ τῆς ἐν γένει ἐν Ἑλλάδι ἐργασίας, ἔτι δὲ καὶ τῶν καλλιτεχνικῶν ἢ διανοητικῶν προϊόντων τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὁμογενῶν· προσέτι δὲ θέλει τελεσθῇ πανήγυρις δημοτελῶν ἀγώνων, διδασκαλία

ἀρχαίων καὶ νεωτέρων ἑλληνικῶν δραμάτων, καὶ δραματικὸν διαγώνισμα ἔχον τὴν ὑπόθεσιν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαίας μέσης ἢ νεωτέρας μέχρι τοῦ 1829 ἱστορίας, ἐκτελεσθήσονται δὲ καὶ πρωτότυπα ἑλληνικὰ μουσουργήματα.

Χαρᾶς μεγάλης θὰ ἐμπλησθῇ πᾶσα ἑλληνικὴ καρδία ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ τῆς τοιαύτης ἐθνικῆς ἑορτῆς· ἀπὸ τῶν χωρῶν ἐν αἷς εἶνε ἐγκατεσπαρμένοι οἱ Ἕλληνες θὰ συρρεύσωσιν ὅπως δώσωσιν ἀλλήλοις τὴν χεῖρα, ὡς τὸ πάλαι· ἡ νέα Ἑλλὰς ἀνασυνίστησι τοὺς ἀγῶνας τῆς Ἀρχαίας· εἶνε τόσον μεγάλη ἡ Ἀρχαία ἐκείνη ὥστε τὸ νὰ ἐπιστρέφωμεν εἰς τὰ ὀπίσω ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸ νὰ χωρῶμεν ἐμπρός. Ἀπὸ τοῦ θεάτρου τοῦ Διονύσου, ἀπὸ τῶν θεωρείων τοῦ Σταδίου θ' ἀντηχήσωσιν ἐπευφημίαι οἷαι ἀνεπέμποντο πρὸ εἴκοσι καὶ τριῶν αἰώνων ὑπὲρ τῶν ἀθλητῶν καὶ τῶν μελοποιῶν καὶ τῶν ποιητῶν· ἀλλ' ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ τὸ γέρας δὲν θὰ χορηγηθῇ μόνον εἰς τὴν ῥώμην, δὲν θὰ χορηγηθῇ μόνον εἰς τὰ προϊόντα τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα· ὅταν ἡ κεφαλὴ ἐργάζηται καὶ αἱ χεῖρες ἀκινητοῦσιν ἀδρανεῖς, τὰ ἔθνη μαραίνονται· ἡ ἐνεστῶσα Ἑλλὰς ἐκτελεῖ τὸν ἀγῶνα ὡς θὰ ἐξετέλει αὐτὸν ἡ ἀρχαία ἂν εὑρίσκετο περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος· θὰ παράσχῃ τὸ γέρας οὐ μόνον εἰς τὰ ἔργα τὰ ἀντιπροσωπεύοντα τὸ καλὸν ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἀντιπρόσωπα τοῦ χρησίμου· ἂν ἐνίσχυε μόνον τὸ ἓν ἐκ τούτων θά ὡμοίαζε πρὸς ἄνθρωπον θέλοντα νὰ βαδίσῃ διὰ τοῦ ἑνὸς ποδός!

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ.

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ.

(μετὰ εἰκόνων. — *συνέχεια.*)

III.

Ὁ Μαυρίκιος Ῥουβιέ, ὁ τελευταῖος ἐπὶ Γρεβὺ πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας, ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ του 1871. Κατ' ἀρχὰς ἦν καὶ αὐτὸς ῥιζοσπάστης, ἔπειτα ὅμως ἀπεμακρύνθη τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς καί, ἀφιερωθεὶς εἰς τὴν μελέτην τῶν οἰκονομικῶν, ἀπέκτησε σὺν τῷ χρόνῳ πολλὰς γνώσεις, δι' ὧν κατέστη ὠφελιμώτατος εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ὑπὸ τὸν Γαμβέτταν καὶ ὑπὸ τὸν Φερρὺ ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν. Ὡς πρωθυπουργὸς κατα τὴν τελευταίαν ἐν Γαλλίᾳ κρίσιν ἐπέσπασε τοὺς ἐπαίνους ὅλων τῶν φρονίμων καὶ ἀμερολήπτων ἀνθρώπων, ἀνεδείχθη δ' ἐν πᾶσιν ἄξιος τῆς δυςχεροῦς ταύτης κλήσεως.

ΒΡΙΣΣΩΝ.

ΚΛΕΜΑΝΣΩ.

ΡΟΣΕΦΩΡ.

ΔΕΡΟΥΛΕΔ.

Περὶ τοῦ Ῥενὲ Γοβλὲ ἔχομεν νὰ εἴπωμεν μόνον, ὅτι ὑπῆρξεν ὁ μᾶλλον ἀνίκανος ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε πρωθυπουργῶν τῆς Γαλλίας, ἡ μόνη του δ' ἐπιτυχὴς ὁπωσδήποτε πραξις ἦν ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Φλουράνς. Ἐκ τῶν ἄλλων πρωθυπουργῶν ἐπὶ Γρεβὺ ἀξιομνημόνευτοι εἶνε ὁ Φαλλιὲρ καὶ ὁ Βρισσών. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ὑπῆρξε πρωθυπουργὸς μόνον ἐπὶ δύο ἑβδομάδας (κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1883), ἐλέγετο ὅμως ὅτι ὁ Καρνὼ διενοεῖτο ν' ἀναθέσῃ εἰς αὐτὸν τὸν σχηματισμὸν ὑπουργείου, ἀλλὰ τούτου μὴ γενομένου προςελήφθη ὑπὸ τοῦ Τιρὰρ ὡς ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης. Τοῦ Βρισσὼν τό ὄνομα εἶνε γνωστὸν κυρίως ὡς διακεκριμένου μέλους τῆς „Union républicaine" καὶ ὡς διαδόχου τοῦ Γαμβέττα ἐπὶ τῆς ἕδρας τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς.

„Κεφαλὴν τῶν ἀδιαλλάκτων" ἀπεκάλεσάν ποτε ἐν τῇ Βουλῇ τὸν Γεώργιον Κλεμανσώ, τὸν ἡγέτην τῶν ῥιζοσπαστῶν. Ἀλλ' ὁ καιρὸς ἐκεῖνος παρῆλθε, τώρα δὲ οἱ ῥιζοσπάσται καὶ αὐτοὶ θέλουσι κατὰ πάντα τρόπον νὰ κατακτήσωσιν ἓν τοὐλάχιστον ὑπουργεῖον. Τὰ μέσα τῆς δυνάμεως τοῦ Κλεμανσῶ προέρχονται μᾶλλον ἐκ τῆς ἀτομικῆς ἀξίας του. Αἱ εὔτολμοι αὐτοῦ ἐπιθέσεις, ἡ εὐγλωττία του, τὰ κύρια ἄρθρα του εἶνε ἰσχυρὰ ὅπλα, ὧν τὴν δύναμιν καὶ αὐτὸς γινώσκει καὶ μετὸ πολλῆς δεξιότητος ἐκμεταλλεύεται. Εἰς ταῦτα προςθετέον ὅτι καὶ μεταξὺ τῶν δημοκρατικῶν στρατηγῶν ἀριθμεῖ πολλοὺς φίλους. Ὅλα ταῦτα ὅμως τὰ πλεονεκτήματα τοῦ ἡγέτου τῆς ἀριστερᾶς δὲν ἤθελον ἀποτρέψει τὸν κίνδυνον, εἰς ὃν ἤθελε περιέλθει καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ ἡ πατρίς του, ἐὰν κατὰ τὴν τελευταίαν κρίσιν ἀνεδέχετο νὰ σχηματίσῃ ἴδιον ὑπουργεῖον. Τότε ἤθελε πραγματικῶς φανῆ ἡ ἀδυναμία τῆς ῥιζοσπαστικῆς μερίδος, ἧς ἡ ἰσχὺς συνίσταται μόνον εἰς τὸ νὰ καταρρίπτῃ πᾶν ὅ,τι ἵσταται ὄρθιον, νὰ ὑποβοηθῇ τὴν ἀναρχίαν, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ δημιουργῇ μίαν ἔννομον τάξιν. Ἐμπαθέστερος τοῦ Κλεμανσώ, ἀλλὰ δι' ὀλιγωτέρων πολιτικῶν προςόντων πεπροικισμένος εἶνε ὁ Ἐρρῖκος Ῥοσεφώρ, ὁ τύπος τοῦ ἀδιαλλάκτου δημοσιογράφου, βουλευτοῦ καὶ κομματικοῦ μονομάχου. Ὁ βίος του εἶνε ἀληθὴς μυθιστορία. Γεννηθεὶς τῷ 1830 ὡς κόμης Βίκτωρ Ἐρρῖκος δὲ Ῥοσεφὼρ-Λυκαὶ προςελήφθη τῷ 1851 ὡς δημόσιος ὑπάλληλος τῆς πόλεως τῶν Παρισίων. Ἀλλ' ἕνεκα τῶν φιλολογικῶν του θριάμβων παρῃτήθη τῆς θέσεως ταύτης καὶ ἀπὸ τοῦ 1861 ἀφιερώθη ἐντελῶς εἰς τὴν δημοσιογραφίαν. Τότε ἔγραφεν ἐκτὸς ἐπιφυλλίδων ἐν τῷ „Charivari", „Nain jaune" καὶ „Φιγαρὼ" διαφόρους κωμῳδίας, αἵτινες ἔτυχον μεγάλης ἐπιδοκιμασίας. Ἀλλὰ τὸ δριμὺ σατυρικόν του ὕφος ἀπήρεσεν εἰς τὴν ἀστυνομίαν καὶ ὁ „Φιγαρὼ" ἠναγκάσθη νὰ τὸν ἀπολύσῃ, ἐν ᾧ ὁ Ῥοσεφώρ, ἀφήσας ὅλους τοὺς τίτλους καὶ τὰ ἐπώνυμά του, ἵδρυσεν ἰδίαν ἐφημερίδα ὑπὸ τὸν τίτλον „La Lanterne" (φανός). Πρωτάκουστος ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία τοῦ φύλλου τούτου, ἐκδιδομένου εἰς ἑκατοντάδας χιλιάδων ἀντιτύπων καὶ ἀπλήστως ἀναγινωσκομένου ὑπὸ τῶν παρισιανῶν. Καταδικασθεὶς εἰς πενταετῆ φυλάκισιν, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ εἰς Βέλγιον, ὁπόθεν ἐπανῆλθε τῷ 1869 εἰς Παρισίους, ὅπου διὰ 18.000 εἶχεν ἐκλεγῆ βουλευτής. Ἐν Παρισίοις ἵδρυσε τὴν „Μασσαλλιώτιδα" καὶ ἐξηκολούθησε πολεμῶν τὴν κυβέρνησιν μετα περισσοτέρας ἢ τὸ πρότερον δριμύτητος. Ὅτε ὁ πρίγκηψ Πέτρος Βοναπάρτης ἐφόνευσε τὸν δημοσιογράφον Βίκτωρα Noir, ὁ Ῥοσεφὼρ παρώρμησε τοὺς ἐργάτας εἰς ἐπανάστασιν, ἀλλὰ τὸ σχέδιόν του ἐματαιώθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις τὴν μὲν „Μασσαλλιώτιδα" ἔπαυσε, τὸν δὲ Ῥοσεφὼρ ἔπεμψεν εἰς τὰς φυλακάς. Τῇ 4. Σεπτεμβρίου 1870 ἀπελύθη αὐτῶν καὶ διαρκούσης τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Παρισίων ἠγωνίσθη μὲν κατὰ τῶν στασιαστῶν, ἀλλ' ἕνεκα ἄλλων αἰτίων ἐτέθη ἐνώπιον τοῦ στρατοδικείου ὡς ὑπόδικος καὶ κατεδικάσθη εἰς ἐξορίαν εἰς Καληδονίαν. Ἀλλὰ δὲν ἐκάμφθη ἡ δραστηριότης καὶ ἡ τόλμη τοῦ ἀνδρὸς τούτου. Μετ' ὀλίγων ἄλλων φίλων διέφυγεν ἐκ Καληδονίας καὶ ἔφθασεν ὑγιῶς εἰς Ἅγιον Φραγκῖσκον καὶ ἀπὸ τοῦ 1874 μέχρι του 1880 ἔζη ἐν τῇ ἐξορίᾳ, ἕως οὗ ἡ γενικὴ ἀμνηστία ἐπέτρεψε καὶ εἰς αὐτὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Παρισίους. Ἐνταῦθα ἤρχισε πάλιν νὰ ἐπιτίθεται κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία, κατ' αὐτόν, μόνον τὸ ὄνομα ἤλλαξεν· ὅπως ἄλλοτε ἐμαίνετο κατὰ τῶν ὀργάνων τῆς Αὐτοκρατορίας, οὕτω καὶ τὴν σήμερον οὐδεμίαν παραλείπει εὐκαιρίαν τοῦ νὰ προςβάλῃ τὰ καθεστῶτα χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ'•ὄψει τὸ προφητικὸν ἐκεῖνο λόγιον τοῦ Θιέρσου:

„La république sera conservative ou elle ne sera pas."

Ὁ Παῦλος Δερουλέδ, ὅςτις εἶνε γνωστὸς κυρίως διὰ τῶν πολεμικῶν αὐτου ᾀσμάτων, ἀπέκτησε καὶ ἐν Ἀνατολῇ οὐκ ὀλίγην φήμην διὰ τοῦ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ταξειδίου του εἰς Ἀθήνας, Κωνσταντινούπολιν καὶ Ῥωσσίαν, ἐφάνη ὅμως ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ ὁρίζοντος κυρίως ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ „πατριωτικοῦ συνδέσμου", οὗ καὶ ἀπ' ἀρχῆς ἐγένετο αὐτὸς ἡγέτης. Ὅσα καὶ ἂν ἐλέχθησαν περὶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ὅσα καὶ ἂν διαδίδονται διὰ τῶν ἐφημερίδων, ὅτι δηλαδὴ ἄγει καὶ φέρει τὸ πλῆθη τῆς Γαλλίας ὡς βούλεται, τὸ ἀληθὲς εἶνε καὶ μένει ὅτι ἡ ἐπιρροὴ αὐτοῦ περιορίζεται μόνον εἰς τινας τάξεις τοῦ ὄχλου τῶν Παρισίων, ἐκτραχηλίζεται δὲ πολλάκις εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥςτε ἀντὶ ὠφελείας βλάβην μόνον νὰ παρέχῃ εἰς τὸ γόητρον τῆς Γαλλίας, ἥτις βεβαίως οὐχὶ διὰ φωνασκιῶν θ' ἀνακτήσῃ τὴν προτέραν της δόξαν, ἀλλα διὰ περιεσκεμμένης καὶ ἀκαταπαύστου ἐργασίας. Καὶ τοιοῦτος ἀνὴρ τῆς ἠρέμου δράσεως εἶνε ὁ στρατηγὸς Φερρών, ὁ διάδοχος τοῦ Βουλανζέ, περὶ οὗ ἐγράψαμεν τὰ δέοντα, δημοσιεύσαντες καὶ τὴν εἰκόνα, ἐν τῷ 4ῳ τεύχει τοῦ παρελθόντος ἔτους τῆς *Κλειοῦς*.

(*ἕπεται συνέχεια.*)

1. ΛΟΡΔΟΣ ΒΥΡΩΝ (ἐν σελ. 33).

2. Ο ΠΑΠΑΣ ΛΕΩΝ ΙΓ'. Ἀνάγνωθι „Ὁ ἐν Βουδαπέστῃ Ἰωβηλαῖος τοῦ Πάπα Ῥώμης Λέοντος ΙΓ'." (σελ. 36). Ἐπὶ τῇ κατ' αὐτὰς τελεσθείσῃ ἑορτῇ τοῦ ἀνωτάτου ἀρχηγοῦ τῆς ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας δημοσιεύομεν σήμερον τὴν εἰκόνα του καὶ ἄρθρον σχετικόν, ὅπερ ἀξιοσέβαστος φίλος ἀπέστειλεν ἡμῖν. Ὁ Λέων ΙΓ'. κατάγεται ἐκ τῆς εὐγενοῦς καὶ ἀρχαίας ἰταλικῆς οἰκογενείας τῶν Pecci, εἶνε ἤδη ἑβδομηκοντούτης περίπου τὴν ἡλικίαν καὶ πρὶν ἢ ἀνέλθῃ τὸν παπικὸν θρόνον ἦτο γνωστὸς διὰ τὴν εὐσέβειαν, τὴν μετριοφροσύνην καὶ τὴν ἔκτακτόν του πολυμάθειαν. Εἶνε εἰδήμων πολλῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, οὐχὶ δὲ ἄπειρος καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἑλληνικῆς, ἔγραψε δὲ μεταξὺ ἄλλων καὶ ἀξιόλογα ποιήματα. Πάπας Ῥώμης γενόμενος ἐπεδείξατο πολιτικὴν ἀγχίνοιαν ἀσυνήθη, δι' ἧς καὶ μόνης κατώρθωσε ν' ἀνορθώσῃ τὸ παπικὸν κῦρος καὶ νὰ ἐπισύρῃ ἐφ' ἑαυτὸν οὐχὶ μόνον τὴν λατρείαν καὶ ἀφοσίωσιν ὅλου τοῦ καθολικισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ σέβας καὶ τὴν ὑπόληψιν ἐκ μέρους σύμπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

3. ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ. Κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ Ἕλληνος καλλιτέχνου Ν. Γύζη Τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἐξεμεταλλεύθη μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιτυχίας καὶ ἄλλοτε ὁ ἡμέτερος καλλιτέχνης, τὴν φορὰν ὅμως ταύτην ἐξέλεξεν ὄντως συγκινητικωτάτην στιγμήν· ἡ μεγαλειτέρα ἀδελφὴ τῶν οὔτε πατέρα πλέον οὔτε μητέρα ἐχόντων μικρῶν, ἐπέχει θέσιν μητρὸς καὶ ἑτοιμάζει αὐτοῖς τὴν λιτὴν τροφήν, ἐνῷ μόνη αὐτή, καὶ ἡ νεωτέρα ἀδελφή της μόλις, φαίνονται αἰσθανόμεναι τὸ μέγεθος τῆς δυςτυχίας, ἥτις ἐπέσκηψεν ἐπὶ τὰς κεφαλάς των.

Τὴν προςοχὴν τοῦ θεωμένου τὴν παρατεθειμένην ἡμῶν εἰκόνα ἑλκύει συγχρόνως καὶ ὁ ἰδιόρρυθμος τῆς ξυλογραφήσεως τρόπος, δι' οὗ ἔτι μᾶλλον ἐξαίρονται αἱ καλλοναὶ τοῦ ἑλληνικοῦ καλλιτεχνήματος. Ὁ κ. Γύζης ὑποδεικνύει πάντοτε τὸ εἶδος τῆς ξυλογραφικῆς τῶν ἔργων του ἐπεξεργασίας, ἐνθυμοῦνται δὲ οἱ Ἀναγνῶσται τῆς „Κλειοῦς" ἐκ τῶν πολλῶν ἤδη δημοσιευθεισῶν αὐτοῦ εἰκόνων ὁπόσον συντελεῖ ἡ τοιαύτη τοῦ καλλιτέχνου πρόνοια πρὸς φυσικωτέραν τῶν ἐλαιογραφιῶν αὐτοῦ ἀναπαράστασιν.

4. ΕΙΡΗΝΗ. Εἰκὼν ὑπὸ Γαβριὴλ Μάξ (ἐν σελ. 41). Ὁ ἐπὶ εὐσπλαγχνίᾳ καὶ παροιμιώδει ἀγαθότητι ψυχῆς πεφημισμένος ζωγράφος τῆς εἰκόνος ταύτης ἐπεχείρησε νὰ παραστήσῃ τὸ μειλίχιον καὶ πλῆρες ἡμερότητος τῆς εἰρήνης πρόςωπον, καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ὁ πρὸς διατήρησιν αὐτῆς πόθος ἐκφράζεται πανταχοῦ ὑπὸ πάντων.

Ο αὐτοκράτωρ τοῦ Μαρόκκου, περὶ οὗ τόσος ἐπ' ἐσχάτων ἔγινε λόγος ἐν τῷ εὐρωπαϊκῷ τύπῳ, ἔχει ἤδη ἡλικίαν τεσσαρακοντατρίετε ἐτῶν. Εἶνε ὑψηλοῦ ἀναστήματος, μελαψὸς τὸ χρῶμα, φέρων μακρὰν τὴν γενειάδα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου του προδίδουσιν οὐκ ὀλίγην νοημοσύνην. Ὅλην τὴν προσοχὴν του ἔχει ἐστραμμένην πρὸς τὸν γυναικωνίτην του, ἐν ᾧ διαιτῶνται τριακόσιαι γυναῖκες καὶ ἐκτὸς τούτων ἕτεραι χίλιαι διακόσιαι χῆραι τῶν προκατόχων του, αἵτινες ἔλαι διατηροῦνται καὶ τρέφονται ἰδίαις του δαπάναις. Ἰδιαιτέραν μανίαν ἔχει πρὸς τὴν ἐπιστήμην καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὴν ἐθνολογίαν, φανατίζεται δὲ ὅτι κέκτηται σπανίας γεωγραφικὰς γνώσεις. Ὅπως διασκεδάζῃ ἡ Μεγαλειότης του πρέπει συχνάκις νὰ σχεδιάζωνται μεγάλαι χάραι καὶ νὰ περιγράφωνται χῶραι, ἀλλοίμονον ὅμως εἰς τὸν χαρτογράφον ἐκεῖνον, ὅστις ἐν τοῖς σχεδίοις του δὲν ἤθελεν ἐπεκτείνει τὸ μαροκκανικὸν βασίλειον ἐπὶ τῶν δύο τρίτων τοὐλάχιστον ὅλης τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ὡς ἀνώτατος δὲ ἀντιπρόσωπος τοῦ θρησκεύματος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ φέρῃ μίαν πρασίνην ὀμβρέλλαν καὶ νὰ θέτῃ ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ ἵππου του ἐφίππιον, τὸ δὲ προνόμιον τοῦτο, κατὰ τὴν γνώμην του, τῷ παρέχει τὸ δικαίωμα νὰ θεωρῇ πολὺ κατωτέρους του τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων. Ἐὰν ξένος τις ἀπεσταλμένος ἐπιθυμήσῃ νὰ τὸν ἴδῃ, ὀφείλει πρῶτον νὰ ὑποβληθῇ εἰς τριήμερον κάθαρσιν, ὅπως ἀποβάλῃ, οὕτως εἰπεῖν, ἀφ' ἑαυτοῦ πᾶν ἴχνος εὐρωπαϊκῆς ἀκαθαρσίας. Μόνον δὲ ἀφ' οὗ καθαρισθῇ τοιουτοτρόπως τῷ ἐπιτρέπεται νὰ πλησιάσῃ ἀσκεπὴς τὸν ὑπὸ τὴν μεγάλην πρασίνην ὀμβρέλλαν του καθήμενον ἡγεμόνα. Ὁσάκις ὁ Αὐτοκράτωρ μεταβαίνει εἰς Μεστινέζ, κάθηται ἐπὶ ὀχήματος, ὅπερ τῷ ἐδώρησεν ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, ἀλλ' ὁ ἁμαξηλάτης ὀφείλει νὰ τρέχῃ παραπλεύρως, ἐπειδὴ εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται νὰ κάθηται ἐφ' ὑψηλοτέρας τοῦ Σουλτάνου θέσεως. Ἐκτὸς τοῦ ὀχήματος τούτου ὑπάρχει ἀκόμη μία μικρὰ ἅμαξα ἐν τῇ πόλει Μακαζάν, ταύτα δὲ τὰ ὀχήματα εἶνε καὶ τὰ μόνα ὑπάρχοντα καθ' ὅλην τὴν Αὐτοκρατορίαν. Ὁ Σουλτάνος οὐδόλως ἀσχολεῖται περὶ τὴν πολιτικήν. Ἐν Ταγκέρῃ, ὅπου διαμένουσιν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, ἔχει ὡς ἀντιπρόσωπόν του μαῦρόν τινα ἐξ Ἀνδαλουσίας. Ἀλλὰ τὴν μεγίστην ἐν τῷ κράτει του ἐπιρροὴν ἐξασκοῦσιν ὁ βεζύρης του Ἐλ-ἐκῆ (νομομαθὴς) καὶ ὁ συνάδελφος τούτου, υἱὸς τοῦ πρώην βεζύρου. Οἱ ἄνδρες οὗτοι εἶνε οἱ πραγματικοὶ ἄρχοντες τοῦ Μαρόκκου καὶ αὐτοὶ ἐπιβλέπουσιν ὅλα τὰ διαβήματα τοῦ ἡγεμόνος των καὶ δὲν τὸν ἀφίνουν νὰ ἔλθῃ εἰς στενὴν συνάφειαν πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους.

Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας Πέτρος ὁ μέγας εἶχεν ἐπανειλημμένως ἐκδηλώσει τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως συνάψῃ ἐμπορικὴν σύμβασιν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, ἤτις ὅμως ἐδίσταζε νὰ πράξῃ τοῦτο χάριν τῆς Ῥωσσίας, φοβουμένη μὴ βλάψῃ τὴν ἰδίαν βιομηχανίαν. Τέλος ὅμως ἡ βρετανικὴ κυβέρνησις ὑπενέδωκεν εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ Τσάρου καὶ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβείαν, ὅπως ἀποπερατωθῶσιν αἱ διαπραγματεύσεις καὶ ὑπογραφῇ ἡ συνθήκη. Ἀφιχθέντες οἱ ἄγγλοι ἀπεσταλμένοι εἰς Πετρούπολιν ἠθέλησαν νὰ ἴδωσι τὸν Τσάρον, ἀλλ' οὗτος ἐβράδυνε πολὺ νὰ δώσῃ αὐτοῖς τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην ἄδειαν, τέλος δὲ τοῖς ἀνεκοίνωσεν ὅτι εἶνε πρόθυμος νὰ τοὺς δεχθῇ, ἀλλὰ μόνον ἐπί τινος ἐν τῷ λιμένι ἠγκυροβολημένου ἱστιοφόρου. Ὅσον καὶ ἂν ἐφάνη εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους παράδοξος ὁ τύπος τῆς ὑποδοχῆς, οὐδὲν ὀκωσδήποτε εἶχον ν' ἀντείπωσι καὶ κατὰ τὴν ὡρισμένην ὥραν διηυθύνθησαν πρὸς τὸ πλοῖον. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ φαντασθῇ τὴν ἔκπληξίν των ὅταν, ἐπιβάντες τοῦ πλοίου, ἤκουσαν ὅτι ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης εὑρίσκετο κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἱστοῦ καὶ τοὺς παρεκάλει ν' ἀναβῶσι καὶ αὐτοὶ ἐκεῖ ἐπάνω διὰ νὰ παρουσιασθῶσι. Τί ἔδει γενέσθαι; Ὁ πανίσχυρος Τσάρος δὲν ἐχωράτευε καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπιστρέψωσιν ἄπρακτοι εἰς τὰ ἴδια· ὤφειλον λοιπὸν νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ Αὐτοκράτορος, ὅστις παρ' ὅλων ἀπῄτει τυφλὴν ὑπακοήν. Τρέμοντες ἐκ τοῦ φόβου ἤρχισαν οἱ ἀπεσταλμένοι ν' ἀναρριχῶνται τὰς κλίμακας καὶ μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας ἔφθασαν ἐπὶ τέλους εἰς τὸ μέρος, ὅπου ὁ Πέτρος ἐκάθητο μετὰ μεγαλοπρεπείας, ὡςανεὶ εὑρίσκετο ἐπὶ τοῦ θρόνου του. Ἤκουσε τὰ αἰτήματά των, καὶ ἀπήντησεν εἰς τοὺς λόγους διὰ φράσεων λίαν κολακευτικῶν διὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὸν βασιλέα της. Δὲν ἠδύνατο ὅμως ν' ἀποκρύψῃ τὴν χαιρεκακίαν του ἐπὶ τῇ δοκιμασίᾳ, εἰς ἣν τοὺς ὑπέβαλε, διότι ὅτε πάλιν κατῆλθον τοῦ δυσθεωρήτου ὕψους εἶπεν εἰς αὐτοὺς ἐκ τῆς θέσεώς του, ὅτι ἠθέλησε νὰ τοὺς τιμωρήσῃ διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἀφίξεώς των. Ἀλλ' ἡ σύμβασις ὑπεγράφη ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Ἀγγλίας καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἐπανέκαμψαν εἰς τὴν πατρίδα των ἔχοντες τοὐλάχιστον τὴν ἱκανοποίησιν ὅτι ἀπεζημιώθησαν ἐπαρκῶς διὰ τὸν φόβον, ὃν ἐδοκίμασαν.

Ὅσον μεγάλαι καὶ ἂν ᾖνε αἱ δωρεαὶ τῶν βαθυπλούτων ὁμογενῶν πρὸς τὸ ἡμέτερον ἔθνος, ἐν τούτοις ἐκπληκτικαὶ δὲν φαίνονται συγκρινόμεναι πρὸς τὰς δωρεάς, ἃς πλούσιοι ἀλλογενεῖς ἀφιεροῦσι ζῶντες ἢ μετὰ θάνατον εἰς τὰς πατρίδας των. Πλούσιός τις κάτοικος τοῦ Χιλάγου, ὁ Newberry, ἀποθανὼν πρό τινων ἐτῶν ἀφῆκε διὰ κληρονομίας τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας του πρὸς ἵδρυσιν βιβλιοθήκης τοῦ λαοῦ. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνέρχεται εἰς 400,000 λιρῶν στερλινῶν, ἤτοι εἰς 10,000,000 φράγκων, τοιαύτην δὲ δωρεὰν χάριν τοιούτου σκοποῦ δὲν ἀναφέρεται ὅτι ἔκαμέ τις μέχρι τοῦδε ὅλων τῶν ἐπὶ γῆς πλουσίων.

Ὑπέρογκα καὶ ἀληθῶς μυθώδη εἶνε τὰ κέρδη τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Μονακό, τῆς σειρῆνος ταύτης μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἔνθα τοσαῦται ὑπάρξεις καθ' ἕκαστον ἔτος τόσον οἰκτρῶς καταστρέφονται. Τὰ ἡμερήσια κέρδη τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεσχῶν καὶ τοῦ ἡγεμόνος κλείονται ἐν ἑρμαρίοις καὶ ἀποσύρονται ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ζημιουμένων. Λέγουσιν ὅτι ἑκάστη τράπεζα κερδαίνει καθεκάστην 50,000 φράγκων κατὰ μέσον ὅρον, ὅπερ δηλοῖ ὅτι 15 τράπεζαι ἀποφέρουσι καθ' ἑκάστην κέρδος 750,000 φράγκων. Τὸ ποσὸν τοῦτο πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τοῦ 365 δεικνύει τὸ γινόμενον τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων, ἐπειδὴ ἐν Μονακὸ τὰ χαρτοπαικτεῖα ἐργάζονται καθ' ὅλον τὸ ἔτος, αἱ δὲ κυριακαὶ μάλιστα εἶνε αἱ ἐπικερδέστεραι τῶν ἄλλων τῆς ἑβδομάδος ἡμερῶν. Τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἐξηγεῖ την εὐπορίαν καὶ τὸν πλοῦτον τῆς χώρας ταύτης, τὴν ἀσυδοσίαν τῶν κατοίκων, τὸν πλοῦτον τοῦ ἡγεμόνος, τὴν οἰκοδομὴν καθεδρικοῦ ναοῦ καὶ τὴν πρόκλησιν ἰδίου καθολικοῦ ἐπισκόπου, μέλλοντος νὰ φροντίζῃ καὶ περὶ τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τῶν ἐλεεινῶν θυμάτων τοῦ ἐλεεινοτέρου τῶν παθῶν.

Τὸ ἐν Παρισίοις ἐκδιδόμενον εἰδικὸν περιοδικὸν „Génie civil" ἐδημοσίευσεν ἀρτίως μακρὸν καὶ ἐμβριθὲς ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον „Οἱ λιθάνθρακες καὶ ἡ κινητοποίησις τοῦ στρατοῦ". Ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ ὁ καθηγ. Κουριώ, γράφων τὰς παρατηρήσεις καὶ τὰ ἰδέας του περὶ τοῦ λίαν ἐνδιαφέροντος τούτου ζητήματος ἐστηρίχθη κυρίως ἐπὶ τῆς πανθωμολογημένης καὶ ἐν Γερμανίᾳ κυρίως ἐπικρατούσης γνώμης, ὅτι οἱ σιδηρόδρομοι ἐν προσεχεῖ πολέμῳ θὰ διαδραματίσωσι σπουδαιότερον πρόσωπον ἢ κατὰ τὸ ἔτος 1870—71. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ὁ ἠλεκτρισμὸς δὲν καταρθώσῃ νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν ἀτμὸν δὲν εἶνε δυνατὸν ἄνευ γαιανθράκων νὰ ὑπάρξῃ σιδηροδρομικὴ συγκοινωνία. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν δὲ ταύτην πῶς ἔχουσι τὰ πράγματα ἐν Γαλλίᾳ; Ἐν ᾧ ἡ μισητὴ Γερμανία, ἡ ὑπερήφανος Ἀλβιὼν καὶ τὸ φιλόπονον Βέλγιον παράγουσιν ἄνθρακας πλείους τῶν ὅσους δαπανῶσι, καθ' ἕκαστον δὲ ἔτος στέλλουσιν ἀντὶ χρήματος εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μεγάλα ποσὰ ἐκ τῆς πολυτίμου ταύτης ὕλης, τὰ γαλλικὰ ἀνθρακωρυχεῖα κατὰ τὸ 1884 καὶ 1885 ἠδυνήθησαν νὰ ἱκανοποιήσωσι τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τῆς χώρας μόλις κατὰ 62%. Ἡ κατάστασις δὲ αὕτη θὰ δεινωθῇ ἔτι μᾶλλον, ὅταν κατὰ τὴν ἐπιστράτευσιν, προσκαλουμένων τῶν μαχίμων ἀνδρῶν εἰς τὰ ὅπλα, ἐλαττωθῇ κατὰ τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τοῖς ἀνθρακωρυχείοις ἀσχολουμένων ἐργατῶν. Ὡς ἐκ τούτου, ἐν ᾧ τὴν σήμερον ἡ ἐτησία παραγωγὴ γαιανθράκων ἐν Γαλλίᾳ μόλις δύναται νὰ καλύψῃ τὸ ἥμισυ τῆς ἐτησίας καταναλώσεως, ἐν πολέμῳ θ' ἀποδειχθῇ ἔλως ἀνεπαρκὴς καὶ καθ' ἑκάστην θὰ ἔχωμεν ἀνάγκην γαιανθράκων, εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ βεβαιώσῃ ἡμᾶς, ἐρωτᾷ ὁ συγγραφεύς, ὅτε ἐν καιρῷ πολέμου δὲν θὰ καταδιωχθῇ ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἡ εἰσαγωγὴ γαιανθράκων εἰς Γαλλίαν; Διὰ τοῦτο δὲν εἶνε ὀρθὸν καὶ φρόνιμον νὰ βασιζώμεθα ἐπὶ ταύτης. Ἀλλὰ παρασιωπᾷ ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου του ὁ Κουριὼ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἡ Γαλλία ἠθελε θέσει εἰς κίνησιν τὰς ἀτμομηχανὰς καὶ τὰ πλοῖά της, ἐν ᾗ περιπτώσει ἠθέλε διακοπῇ ἡ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγή.

Μία τῶν μᾶλλον ἀξιοπερίεργων καὶ ὁλως αἰνιγματωδῶν ἀσθενειῶν, ἡ ὁποία πρὸς τούτοις συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν νοσημάτων ἐκείνων, ὧν μόλις ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἔλαβε γνῶσιν ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη, εἶνε καὶ ἡ λεγομένη *ἀγοραφοβία* ἢ „τοποφοβία", ὡς τὴν ἀπεκάλεσεν ὁ διάσημος ἐν Βερολίνῳ νευροπαθολόγος Βέστφαλ, πρῶτος αὐτὸς περιγράψας τὰ συμπτώματά της καὶ πρῶτος ὑποδείξας τὴν ἀνεξιχνίαστον φύσιν της, ἐπὶ τῇ βάσει παρατηρήσεων, ἃς ἔκαμεν ἀπὸ τοῦ 1871 μέχρι τῆς σήμερον.

Τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τοῦ πάθους τούτου ἔγκειται εἰς τὴν ἰδιόρρυθμον ψυχικὴν κατάστασιν, ἐν ᾗ εὑρίσκονται οἱ πάσχοντες ὁσάκις πρόκειται νὰ διαβῶσι πλατεῖάν τινα, ἢ ὁδόν. Κατὰ τοιαύτην τινὰ στιγμὴν καταλαμβάνονται αἴφνης ὑπὸ ἀμέτρου φόβου, συνοδευομένου ὑπὸ τρόμου τῶν μελῶν, δυςπνοίας, παλμῶν, ῥίγους ἢ ὑφέρμης ἀνιούσης πρὸς τὴν κεφαλήν, ἰδρῶτος· αἰσθάνονται ἑαυτοὺς προςέτι ὡςεὶ προςκεκολλημένους ἀδιαπάστως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὰ μέλη των παραλελυμένα καὶ μόλις δύνανται νὰ κρατηθῶσιν ὄρθιοι ἐπὶ τῶν ποδῶν των.

Ἐὰν ὁ φόβος ὑπερβῇ τὰ ὅρια τοῦ μετρίου, ὁ ἀσθενὴς καταλαμβάνεται καὶ ὑπὸ παροδικῆς σκοτοδίνης, ἑπομένως τῷ εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ ὑπερβῇ τὴν πλατεῖαν καὶ μεταβαίνει εἰς τὸ ἀπέναντι ἄκρον δι' ἄλλης ὁδοῦ. Ἐὰν δὲ ἐξαναγκάσῃ ἑαυτὸν νὰ δοκιμάσῃ τοὐλάχιστον τὴν διάβασιν, πάλιν, καὶ ἀφ' οὗ ἀκόμη ψθάσῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου, προτιμᾷ νὰ ὑποστρέψῃ ὅθεν ὡρμήθη παρὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ πορευόμενος μέχρι τοῦ τέρματος τῆς πορείας του. Τὸ ἐναντίον συμβαίνει, ἐὰν συνοδεύεται ὑπ' ἄλλου τινός, ἔστω καὶ παιδίου ἀκόμη· πολλάκις δὲ ἀρκεῖ νὰ κρατῇ εἰς τὴν χεῖρα ῥάβδον, ἢ ἀλεξιβρόχιον, ἢ νὰ διέρχεται συγχρόνως τὴν ὁδὸν ἅμαξα, βραδέως συρομένη, ἵς νὰ δύναται αὐτὸς κατόπιν νὰ πορεύεται. Πάντα ταῦτα συντελοῦσιν εἰς καθησυχασμὸν τῶν ἐξηρεθισμένων νεύρων του καὶ εἶνε τρόπον τινὰ τὰ μόνα φάρμακα κατὰ τῆς ἰδιοτρόπου ταύτης ἀσθενείας.

Κατὰ τὸν ἀνωτέρω μνημονευθέντα παθολόγον Βέστφαλ ἐξαφανίζονται τὰ συμπτώματα ταῦτα καὶ ἐὰν ὁ πάσχων ἔχῃ ἀλλαχοῦ ἐστραμμένην τὴν προσοχήν, χωρὶς νὰ ᾖνε ἐν γνώσει τῆς διαβάσεως, ἀλλ' ἅμα ὡς παρατηρήσῃ ὅτι εὑρίσκεται εἰς τὸ μέσον τῆς πλατείας, ἀμέσως κυριεύεται ὑπὸ ἀμέτρου φόβου. Συνήθως ὁ φόβος οὗτος κυριεύει τοὺς πάσχοντας ὄχι μόνον ὅταν διαβαίνωσι πλατείας, ἀλλὰ καὶ ὅταν περιπατῶσιν εἰς ἐρήμους δρόμους ἢ παρέρχωνται ἐνώπιον οἰκιῶν ἄνευ πολλῶν παραθύρων, ἢ εἰςέρχωνται εἰς συναθροίσεις, εἰς χώρους πολυανθρώπους, ὡς εἰς θέατρα, ἐκκλησίας κτλ. ἐνίοτε δὲ παρουσιάζεται τὸ αὐτὸ αἴσθημα καὶ ὅταν τις εὑρίσκηται μόνος ἐν δωματίῳ, ἢ ἄνευ συνοδοῦ ἐν ἀνοικτῇ ἁμάξῃ.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω συμπτωμάτων παρεγκρίθη εἰς τινα τοιοῦτον ἀσθενῆ, νοσηλευόμενον ἐν τῷ κεντρικῷ νοσοκομείῳ τοῦ Βερολίνου, καὶ αὔξουσα ἀδυναμία τῆς ὁράσεως. Τὸν φόβον καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦ κυριευόμενοι δὲν δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι καὶ αὐτοὶ τὸν θεωροῦσιν ἀκατονόμαστον, καὶ δὲν γνωρίζουσιν εἰς τί νὰ τὸν ἀποδώσωσιν. Αἰσθάνονται μόνον αὐτὸν μετ' ἀκατανικήτου βίας ἐπερχόμενον καὶ αἱ μόναι σκέψεις των, διαρκούσης τῆς καταστάσεως ταύτης, εἶνε ὅτι φοβοῦνται μή, διερχόμενοι τὴν ὁδὸν ἢ τὴν πλατεῖαν, ἑλκύσωσιν ἐφ' ἑαυτοὺς τὴν προσοχὴν τῶν ἄλλων, ἢ πέσωσι κατὰ γῆς, ἢ προςβληθῶσιν ὑπὸ ἀποπληξίας — σημειωτέον ὅμως ὅτι αἱ σκέψεις αὗται δὲν προηγοῦνται τοῦ φόβου καὶ τῶν ἄλλων νευρικῶν ἐκφάνσεων, ἀλλὰ μᾶλλον εἶνε ἄμεσος αὐτῶν συνέπεια.

Ἄγνωστος εἶνε εἰςέτι ἡ φιλολογία τοῦ Μαυροβουνίου καὶ ὁ κόσμος ἐλάχιστα ἐνδιαφέρεται περὶ τῆς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ διανοητικῆς κινήσεως καὶ ἐργασίας. Ἀλλ' ἐν τουτοις σπουδαία τις ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων ἐδημοσίευσεν ἐσχάτως λίαν ἀξιοσημειώτους πληροφορίας περὶ τῶν γραμμάτων ἐν Μαυροβουνίῳ, ἐξ ὧν ἀποσπῶμεν τὰ ἀκόλουθα. Ὁ μέγιστος τῶν ἀγρίων καὶ ἀδαμάστων ὀρειῶν ποιητὴς εἶνε ὁ τῷ 1851 ἀποθανὼν ἡγεμὼν Πέτρος ὁ Β'. ὁ τελευταῖος τῆς ἱερατικῆς ἐκείνης δυναστείας, ἡ ὁποία ἐπὶ μίαν ἑκατονταετηρίδα ἐκυβέρνησε τὴν χώραν διὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ ξίφους. Πρῶτος ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἵδρυσεν ἐν Κετίγνῃ τὸ πρῶτον δημόσιον σχολεῖον καὶ ἐδώρησεν εἰς τοὺς ὑπηκόους του ἓν τυπογραφεῖον. Ἔγραφε δὲ καὶ ἐπικόν τι ποίημα, Gorski Vijenac, ἤτοι στέμμα τοῦ ὄρους ἐπικαλούμενον καὶ περιέχον πολλὰς καλλονάς. Ἡ ὑπόθεσις δ' αὐτοῦ εἶνε παρομοία πρὸς τὸν Σικελικὸν Ἑσπερινόν. Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα πολλοὶ κάτοικοι εἶχον ἀσπασθῇ τὸν ἰσλαμισμόν, εἶχον συνάψει σχέσεις μὲ τοὺς ὑπομένοντας τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας καὶ παντὶ τρόπῳ ἠγωνίζοντο νὰ τὴν ὑποτάξωσιν εἰς τὴν δεσπόζουσαν δύναμιν. Ἐξυφάνθη λοιπὸν γενικὴ συνωμοσία καὶ ἐν μιᾷ νυκτὶ τοῦ ἔτους 1702 ἐδολοφονήθησαν πάντες οἱ ἀρνησίθρησκοι, χωρὶς οὐδὲ εἷς νὰ σωθῇ ἐκ τῆς σφαγῆς. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο εἶνε ἡ ὑπόθεσις λαμπροῦ καὶ συγκινητικοῦ ποιήματος, ἀποτελουμένου κυρίως ἐκ μονολόγων καὶ διαλόγων καὶ περιέχοντος ἐν τῷ μεταξὺ οὐκ ὀλίγα χορικὰ ᾄσματα, ἀναμιμνήσκοντα εἰς τὸν ἀναγνώστην τοὺς χοροὺς τῶν ἑλλήνων τραγῳδιοποιῶν, Αἰσχύλου καὶ Σοφοκλέους.

Εἰς τὰς φιλικὰς διπλωματικὰς σχέσεις μεταξὺ Γερμανίας καὶ Ἰταλίας ἡ ἐπιστήμη ὀφείλει τὴν δημοσίευσιν ἔργου, ὅπερ μετ' ὀλίγον πρόκειται νὰ ἴδῃ τὸ φῶς. Τῇ προτάσει τῶν ὑπουργῶν Φρίδβεργ καὶ Γκόσλερ ἐζήτησεν ὁ ἀρχιαγγελάριος παρὰ τοῦ Αὐτοκράτορος τὴν ἄδειαν, ὅπως αἱ ἐπιστημονικαὶ Ἀκαδημίαι τῆς Ῥώμης καὶ τοῦ Βερολίνου ἐκδώσωσιν ἀπὸ κοινοῦ τὰ „Acta nationis Germanicae Universitatis Bononiensis", ὧν τὸ ὀλικὸν θὰ παρέχωσι τὰ ἀρχεῖα Μαλβέτση ἐν Βονωνίᾳ. Ἡ ἐν Βερολίνῳ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν ἔχει ὑπὸ τὴν διαθεσίν της τὸ κληροδότημα τοῦ Σαβιγνυ καὶ τοῦτο παρέχει τὰ ἡμίση τῶν ἐξόδων πρὸς ἔκδοσιν του μεγάλου ἔργου, ἐν ᾧ τὰ ἄλλα ἡμίση καταθέτει ἡ ἐν Ῥώμῃ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν. Συνεφωνήθη δὲ ἐξ ἑκατέρων τῶν κρατῶν ἀνὰ εἷς λόγιος ν' ἀναλάβῃ τὴν σύνταξιν, ὁ Ἐρνέστος Φριδλένδερ ἐν Βερολίνῳ καὶ ὁ Κάρολος Μαλάγολας ἐν Βονωνίᾳ. Τὸ ἔργον θὰ ᾖνε γεγραμμένον λατινιστὶ ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν ἐπίβλεψιν τοῦ καθηγ. Θεοδώρου Μόμσεν. Εἰς τὰ „Acta" θὰ προςτεθῶσιν ὡς παραρτήματα καὶ πέντε πίνακες, τὰς εἰςαγωγὰς δὲ θὰ γράψωσιν ἀμφότεροι οἱ συντάκται. Ἐκ τοῦ προλόγου τοῦ Φριδλένδερ καθίσταται γνωστόν, ὅτι τὰ ἤδη δημοσιευόμενα ἔγγραφα τῷ 1796 ὑπὸ τῶν Γάλλων ἡρπάγησαν ἐκ Βονωνίας καὶ ὅτι ἕκτοτε ἐπὶ πολὺ οὐδὲν περὶ αὐτῶν ἠκούετο. Τῷ 1825 ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἠγοράσθησαν ὑπὸ τοῦ Ἰωσὴφ Μαλβέτση, τοῦ ἐκ τῶν Μεδίκων καταγομένου.

Ὡς γνωστόν, ὁ φιλόμουσος βασιλεὺς τῶν Βέλγων ὥρισε πρὸ καιροῦ γέρας ἐξ 25,000 φράγκων διὰ τὴν καλλιτέραν λύσιν ἐπιστημονικῶν τινων ζητημάτων. Ἤδη μανθάνομεν, ὅτι ἔπραξε τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸ ἔτος 1898 χάριν διαγωνίσματος εἰς ὃ δύνανται νὰ συμμετάσχωσιν ἐπιστήμονες ὅλων τῶν ἐθνῶν. Τὸ βραβεῖον θὰ δοθῇ εἰς ἐκεῖνο τὸ ἔργον, τὸ ἐποῖον θ' ἀποδείξῃ τίνι τρόπῳ καὶ πῶς ὅσον τὸ δυνατὸν ἐφθηνότερον δύνανται νὰ προμηθεύωνται μεγάλαι πόλεις πόσιμον ὕδωρ, ἰδίᾳ δὲ ἡ πόλις τῶν Βρυξελλῶν. Πρέπει ὅμως συγχρόνως νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι τοῦ ἔτους ἐκείνου πιθανὴ αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ τῶν κατοίκων.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

— ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ Φυλλ. 6. Περίληψις τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας ὑπὸ *Ἀλεξάνδρου Ρ. ΡΑΪΚΛΗ*. Τιμ. 60 λεπτ.

— ΟΔΟΗΠΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ὑπὸ Α. Σ. ΑΙΒΑΘΗΝΟΗΟΓΛΟΥ, μετὰ ἱστορικῆς μελέτης ἐπιγραφομένης ἡ „ΑΣΠΑΣΙΑ". Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

— ΕΤΗΣΙΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 1888 ὑπὸ Κ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ. Τιμ. 4 δραχμ., σελ. 1—360, χρυσόδετον καὶ περιέχον πολλὰς εἰκόνας. Ὡς τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους οὕτω καὶ τὸ ἐφετεινὸν ἡμερολόγιον τοῦ Κ. Φ. Σκόκου ἐπίζηλον κατέχει θέσιν μεταξὺ τῶν τοιούτου εἴδους δημοσιευμάτων. Ὁ νοήμων καὶ φιλόπονος αὐτοῦ ἐκδότης κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ περὶ ἑαυτὸν τοὺς μᾶλλον διακεκριμένους ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν γραφόντων καὶ οὕτω νὰ παράσχῃ εἰς τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον βιβλίον χρήσιμον καὶ τερπνότατον.

— ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ἑνὸς τέκνου τοῦ Αἰῶνος. Τοῦ ἔργου τούτου τοῦ Alfred de Musset ἀγγέλλεται ἐξ Ἀθηνῶν ἡ προσεχὴς ἔκδοσις ἐν ἑλληνικῇ μεταφράσει, ἣν ἐπεχείρησεν ὁ κ. Κωνσταντῖνος Ι. Πρασσᾶς.

Η ΝΕΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΛΒΙΟΣ ΓΕΦΥΡΑ ΕΝ ΑΜΒΟΥΡΓΩ.

Τὸ Ἀμβοῦργον εἶνε μετὰ τὸ Βερολῖνον ἡ μεγαλειτέρα καὶ πλουσιωτέρα πόλις τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας. Ἀλλ' ὁ πλοῦτος αὐτῆς καὶ ἡ εὐπορία δὲν χρονολογεῖται ὡς ἡ τοῦ Βερολίνου ἀπὸ τῆς ἀνηδρύσεως τοῦ γερμανικοῦ κράτους, οὐδὲ προσέλαβεν τὴν ἣν σημασίαν ἔχει σήμερον ἀπὸ τῶν τελευταίων ἐτῶν. Οἱ δραστήριοι καὶ νοήμονες κάτοικοι τῆς ἐλευθέρας ἀνσεατικῆς μεγαλοπόλεως πρὸ πολλῶν ἑκατονταετηρίδων ἐπεχείρουν πλόας εἰς μακρυνὰς χώρας καὶ ἐπλούτουν πλουτίζοντες καὶ τὴν ἰδίαν των πατρίδα, τὸ Ἀμβοῦργον, ὅπερ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη κατὰ τὸν πληθυσμὸν καὶ τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν πόλις τῆς μέσης Εὐρώπης.

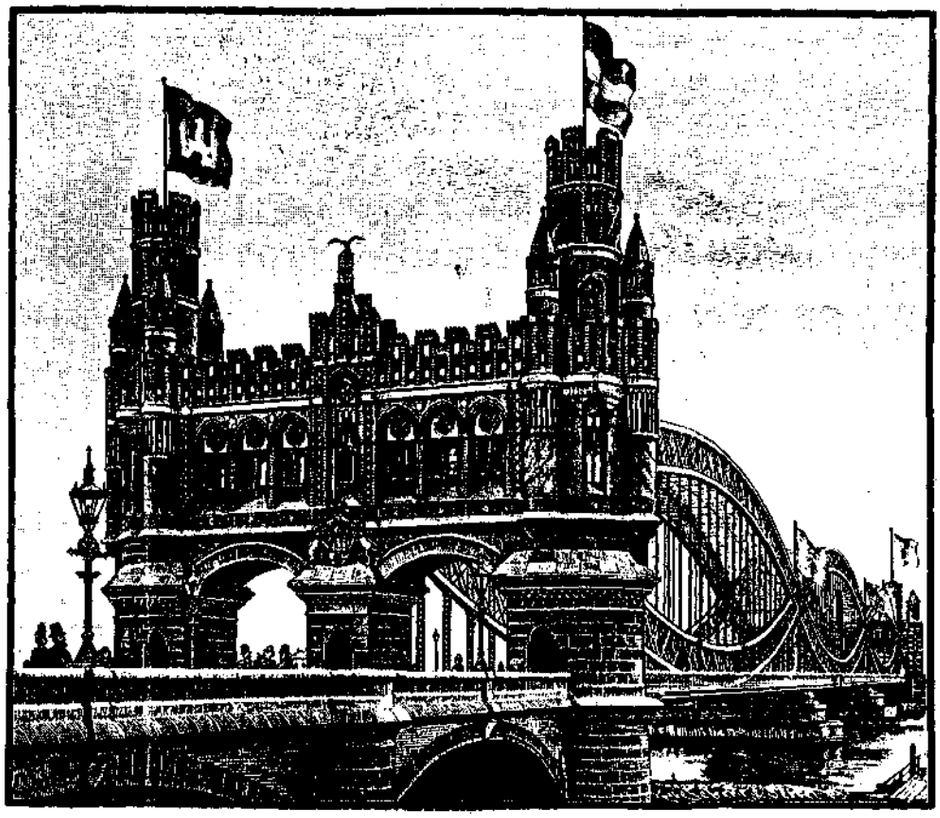

Ἀλλ' ὅστις ἐπισκεφθῇ σήμερον τὸ Ἀμβοῦργον, μετὰ δεκαετῆ ἀπουσίαν, δυσκόλως θὰ δυνηθῇ νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃ. Ἡ πόλις ἐπεξετάθη τεραστίως καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, μέγαρα πολυτελέστατα ἠγέρθησαν εἰς τὰ πέριξ αὐτῆς, ὁ εὐρύτατος αὐτῆς λιμὴν βρίθει πάντοτε ἀπειραρίθμων ἀτμηλάτων κολοσσῶν, οἵτινες διασχίζουσι τοὺς Ὠκεανούς, μεταφέροντες πανταχοῦ τὰ προϊόντα τῆς γερμανικῆς βιομηχανίας. Δημόσια δὲ κτίρια τὸ Ἀμβοῦργον ἔχει ὅσα ἴσως ὀλίγιστα τῶν ἄλλων γερμανικῶν μεγαλοπόλεων, ἐκτὸς δὲ τῶν ἀφιερωμένων εἰς τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην, βλέπομεν ἐν αὐτῇ ἐπικρατοῦντα τὰ ἱδρύματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζουσι λαὸν μᾶλλον τὸν Κερδῷον Ἑρμῆν λατρεύοντα καὶ τὰ ὁποῖα συντελοῦσιν εἰς διευκόλυνσιν τῆς συγκοινωνίας. Ἡ παρατεθειμένη εἰκὼν παριστάνει κολοσσιαίαν γέφυραν, ἧς ὁ θεμέλιος λίθος ἐτέθη πρὸ πενταετίας καὶ ἥτις πρόκειται νὰ συνδέσῃ τὰς δύο ὄχθας τοῦ παρὰ τὰς ἐκβολάς του πλατυτάτου ποταμοῦ Ἄλβιος. Ὁ ἀρχιτέκτων τῆς γεφύρας ταύτης κατάγεται ἐξ Ἀμβούργου καὶ κατέβαλε πᾶσαν δύναμιν ὁπως καταστήσῃ τὸ ἔργον του ἀπαράμιλλον ἀριστοτέχνημα τῆς νεωτέρας μηχανικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς.

Αἱ ὁλικαὶ δαπάναι πρὸς ἀνέγερσιν τῆς γεφύρας ὑπερέβησαν τὰ 3 ἑκατομμ. φράγκ. παρεδόθη δὲ εἰς τὴν κοινὴν χρῆσιν τῇ 16. Ἰουλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἄνευ ἰδιαιτέρας τινὸς πομπῆς, συνήθους εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Πρὸς τὸ παρὸν ἡ γέφυρα χρησιμεύει εἰς τας λίαν περιωρισμένας ἀνάγκας τῶν ἐπὶ τῶν νήσων τοῦ Ἄλβιος κατοικούντων, οἵτινες δι' αὐτῆς ἔρχονται εἰς τὴν πόλιν μεταφέροντες γάλα, λαχανικά, ὀπώρας, τυρόν κτλ. ἀλλ' ἐν τῷ μέλλοντι ἡ ἐπ' αὐτῆς κίνησις θ' αὐξηθῇ τεραστίως καὶ μάλιστα ἀφ' οὗ συμπεριληφθῶσιν αἱ νῆσοι τοῦ Ἄλβιος εἰς τὴν συνοικίαν τοῦ ἐλευθέρου λιμένος.

κκ. P. da C. εἰς Λισσαβόνα, Η. Μ. καθ. εἰς Piacenza, Β. Β. εἰς Ἀδριανούπολιν, Ε. Ο. εἰς Σουέζ, Γ. Α. Α. εἰς Ἀρμαβήριον. Β. καὶ Α. εἰς Θεσσαλονίκην, Γ. Ι. εἰς Τ. Μαγορέλλον, Η. Δ. καὶ Συντρ. εἰς Νύσσαν, Ν. Γ. Ν. εἰς Φαλέστιον, Α. Κ. εἰς Βακαΐον, Γ. Α. εἰς Γιούργεβον. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Θ. Π εἰς Θεσσαλονίκην. Αἱ εἰκόνες εἶχον ἀποσταλῆ, ἀπορροῦμεν δὲ πῶς δὲν περιῆλθον εἰς χεῖράς Σας. — κ. Α. Γ. Μ. εἰς Ἀδριανούπολιν. Πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος Σᾶς ἀπεστείλαμεν διάφορα, Σᾶς συνιστῶμεν δὲ τὸ τῶν κκ. Gebrüder Senf. — κ. Η. Α. εἰς Ὀδησσόν. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἐκτίμησιν, περὶ τῆς ἄλλης ὑποθέσεως θὰ Σᾶς γράψωμεν. — κ. Α. Θ. Χ. εἰς Βῶλον. Ἐσημειώσαμεν. — κ. Κ. εἰς Σωζόπολιν. Καὶ ἐν τούτοις ἠναγκάσθημεν νὰ τὸ ἀναγνώσωμεν. — κ. Η. Ι. Φ. εἰς Ἀθήνας. Ἐλήφθη καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Ι. Ν. εἰς Κων/πολιν. Ἐν τεῦχος τιμᾶται φράγκου, τὴν εἰκόνα μόνον δὲν ἔχομεν νὰ Σᾶς ἀποστείλωμεν. — κ. Ν. Σ. εἰς Ξάνθην Ἀνεθέσαμεν, τὰς δὲ τιμὰς τῶν τόμων τῶν παρελθόντων ἐτῶν μανθάνετε ἐκ τῶν δελτίων τῆς παραγγελίας. — κ. Ν. Κ. Ζ. εἰς Ἀδριανούπολιν. Ὁ κ. Η. ἔδωσεν ἤδη τὰς ἐξετάσεις του, θὰ μεταβῇ δέ, ὡς ἐμάθομεν, εἰς Ἀθήνας. — κ. Θ. Β. εἰς Κωνστ/πολιν, εἰς Σέρρας θὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἀποστολήν, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς θὰ αὐξήσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν τευχῶν. — κ. Γ. Γ. Κ. εἰς Κέρκυραν. Ἐλάβομεν ἐπιστολὴν ἐξ Ἰωαννίνων καὶ πρὸς διασάφησιν θὰ Σᾶς γράψωμεν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ἡ Ἑκατονταετηρὶς τοῦ Βύρωνος (μετὰ εἰκόνος). — Ὁ ἐν Βουδαπέστῃ Ἰωβηλαῖος τοῦ Πάπα Λέοντος ΙΓ'. ὑπὸ Γρηγ. Γώγου, Ἀρχιμανδρίτου — Σαπφὼ (μυθιστορία ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος — συνέχεια). — Ἀθηναϊκὰ Χρονικὰ ὑπὸ Ἀριστοτέλους Η. Κουρτίδου. — Τὰ τελευταῖα συμβάντα ἐν Γαλλίᾳ (μετὰ τεσσάρων εἰκόνων. — συνέχεια). — Πινακοθήκη, ἤτοι ἑρμηνεία τῶν εἰκόνων. — Ποικίλα. (Ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Μαρόκκου. — Ἀνέκδοτον Πέτρου τοῦ μεγάλου. — Ἡγεμονικὴ δωρεά. — Κέρδη ἐν Μονακό. — Οἱ γαιάνθρακες καὶ ἡ ἐπιστρατεία.) — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Νέα ἀσθένεια. — Ἡ φιλολογία τοῦ Μαυροβουνίου. — Διεθνὲς ἐπιστημονικὸν σύγγραμμα. — Γέρας τοῦ βασιλέως τῶν Βέλγων.) — Βιβλιοθήκη. — Ἡ νέα ἐπὶ τοῦ Ἄλβιος γέφυρα ἐν Ἀμβούργῳ (μετὰ εἰκόνος). — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Λόρδος Γύρων (ἐν σελ. 33). — Ὁ Πάπας Λέων ΙΓ'. (ἐν σελ. 36). — Τὰ ὀρφανά Εἰκὼν τοῦ ἕλληνος καλλιτέχνου Ν. Γύζη (ἐν σελ. 37). — Εἰρήνη. Εἰκὼν ὑπὸ Γαβριὴλ Μὰξ (ἐν σελ. 41). — Βρισσών, Κλεμανσώ, Ῥοσεφώρ, Δερουλέδ (ἐν σελ. 44).

Ἐκδότης Η. Δ. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, *ἐν Λειψίᾳ.* — *Χάρτης ἐκ τῆς* Neue Papiermanufactur *ἐν Σερνσβούργῳ.* — *Μελάνη* Frey & Sening, *ἐν Λειψίᾳ.*